

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2018

VERITAS ELÄKEVAKUUTUS

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2018

Sisällysluettelo

Hallituksen toimintakertomus 2018

Tuloslaskelma

Tase

Rahoituslaskelma

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tuloslaskelman liitetiedot

Taseen liitetiedot

Tunnusluvut ja analyysit

Riskienhallinta

Luettelo yrityksen kirjanpitokirjoista 31.12.2018

Hallituksen ehdotus voiton käytöstä

Tilintarkastuskertomus

Hallituksen toimintakertomus 2018

Vuosi 2018 oli Veritakselle merkittävien muutosten vuosi. Keväällä käynnistettiin Veritaksen ja Pensions-Alandian yhdistymistä koskevat neuvottelut, ja fuusiosuunnitelma allekirjoitettiin 27.6.2018. Osapuolten yhtiökokoukset hyväksyivät fuusion loppukesta, ja Finanssivalvonta antoi suostumuksensa marraskuussa, joten fuusio voitiin toteuttaa suunnitelman mukaisesti 1.1.2019. Yhdistymisen myötä Veritaksen vakavaraisuusaste parani noin yhdellä prosenttiyksiköllä ja sijoitussalkku kasvoi yli 10 prosentilla. Fuusiolla on myös merkittävä vaikutus yhtiön kustannustehokkuuteen.

Vuonna 2018 Veritas tavoitteli eläkevaroilte vakaata tuottoa maltillisella riskiprofiililla. Useimpien riskialttiiden omaisuuslajien tuotto oli negatiivinen, mutta onnistunut riskinhajautus ja omaisuuslajien valinta suojasivat kokonaistuottoa. Sijoitussalkun tuotto prosentti oli -1,5 prosenttia vuonna 2018.

Vakuutuskanta kehittyi myönteisesti, ja entistä useampi yrittäjä vakuuttaa sekä itsensä että työntekijänsä Veritaksessa. TyEL-vakuutusten määrä kasvoi lähes seitsemällä prosentilla ja YEL-vakuutusten kuudella prosentilla vuoteen 2017 verrattuna. Veritas huolehti kaikkiaan yli 100 000 henkilön eläketurvan hoitamisesta vuonna 2018. Eläkkeensaajien määrä oli 31 624, TyEL-vakuutettujen työntekijöiden määrä 58 268 ja YEL-vakuutusten määrä 10 880.

Myös kustannustehokkuus parani. Hoitokustannustulos lähes kaksinkertaistui vuoteen 2017 verrattuna ja oli 1,3 miljoonaa euroa. Tämä merkitsee entistä parempia asiakashyvityksiä asiakkaillemme.

Yhteistyötä Vakuutusyhtiö Pohjantähden kanssa syvennettiin vuoden 2018 alussa, mikä vaikutti erittäin myönteisesti vuoden myyntitulokseen. Syksyllä Veritas ja Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia solmivat myyntiä ja kannanhoitoa koskevan yhteistyösopimuksen. Samalla Fennia osti Veritaksen osuuden Folksam Vahinkovakuutuksesta.

Läsnäoloa Ahvenanmaalla vahvistettiin solmimalla yhteistyösopimukset Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag Ömsenin ja Ålandsbankenin kanssa.

Vuonna 2018 Veritas keskusteli aktiivisesti muiden eläkeyhtiöiden, viranomaisten ja työmarkkinaosapuolten kanssa siitä, miten alan yhteiset laskentaperusteet vakavaraisuuspääomasta maksettavien asiakashyvitysten osalta pitäisi määritellä. Nykyiset perusteet eivät kohtele eri eläkeyhtiöitä ja niiden asiakkaita tasapuolisesti, koska vakavaraisuuspääomaan perustuvat asiakashyvitykset eivät vastaa yhtiöiden välisiä vakavaraisuuseroja. Yhteistä näkemystä tämän epäkohdan korjaamiseksi ei löytynyt, joten Veritas ja Pensions-Alandia esittivät sosiaali- ja terveysministeriölle oman laskentaperusteita koskevan hakemuksensa. Ministeriön hylättyä hakemuksen Veritas joutui tekemään uuden hakemuksen, joka noudattaa kilpailijoiden hakemusta. Veritas ja Pensions-Alandia ovat valittaneet ministeriön päätöksestä hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeuden odotetaan tekevän päätöksensä syksyn 2019 aikana.

Alan kehitys

Vuonna 2018 valmisteltiin kansallista tulorekisteriä, joka otettiin käyttöön 1.1.2019. Eläkevakuuttajien osalta muutos edellytti isoja vakuutusjärjestelmien, digitaalisten palveluiden ja asiakaspalvelun uudistuksia. Veritas järjesti tulorekisteriin liittyviä webinaareja ja yli 20 asiakastilaisuutta, jotka keräsivät runsaasti kuulijoita.

Suomen eläkejärjestelmä nousi kolmannelle sijalle kansainvälisessä Mercer Global Pension Index -vertailussa. Parhaat pisteet Suomi sai hallinnon luotettavuudesta. Myös eläkkeiden riittävyyden ja järjestelmän kestävyys osalta Suomi sijoittui maailman kymmenen parhaan joukkoon.

Tilinpäätös

Vakuutusliike

Maksutulo

Vuonna 2018 keskimääräinen TyEL-maksu oli 24,4 (24,4) prosenttia palkkasummasta.

Eläkeuudistus 2017 toi muutoksia eläkkeen karttumiseen. Tulevaisuudessa kaikille työntekijöille karttuu eläkettä 1,5 prosenttia vuodessa. Poikkeuksena ovat 53–62-vuotiaat, joille eläkettä karttuu 1,7 prosenttia ansioista vuosina 2017–2025. Vastaavasti näillä ikäluokilla oli vuonna 2018 korkeampi palkansaajan työeläkemaksu, 7,85 (7,65) prosenttia palkasta. Muiden palkansaajien työeläkemaksu oli 6,35 (6,15) prosenttia vuonna 2018.

Palkansaajien tapaan 53–62-vuotiaille yrittäjille karttuu vuoteen 2025 saakka enemmän eläkettä kuin muille ikäryhmille. Karttumisprosentti on sama, 1,7 prosenttia. Tässä ikäryhmässä myös YEL-maksu oli korkeampi, 25,6 (25,6) prosenttia työtulosta, kun muut ikäryhmät maksoivat YEL-maksua 24,1 (24,1) prosenttia.

Vuonna 2018 Veritaksen kokonaismaksutulo kasvoi 3,7 prosenttia edellisestä vuodesta. TyEL-maksutulo nousi 4,1 (3,0) prosenttia 479,7 (460,6) miljoonaan euroon. YEL-vakuutuksen maksutulo nousi 0,5 (-2,0) prosentilla 60,6 (60,3) miljoonaan euroon.

Maksusaataviin kohdistuvat luottotappiot nousivat noin 15 prosentilla ja olivat 3,3 (2,9) miljoonaa euroa.

Maksetut eläkkeet

Veritas maksoi vuonna 2018 eläkkeitä ja muita etuuksia yhteensä 526,6 (495,7) miljoonaa euroa. Määrään sisältyy käsittelykuluja yhteensä 5,0 (5,3) miljoonaa euroa ja työhyvinvointitoiminnan kuluja 0,4 (0,5) miljoonaa euroa.

Lakisääteisiä TyEL-eläkkeitä maksettiin yhteensä 463,6 (432,3) miljoonaa euroa ja YEL-eläkkeitä 57,6 (57,6) miljoonaa euroa.

Vastuuvelka

Veritaksen yhteenlaskettu vastuuvelka oli 2 808,6 (2 730,1) miljoonaa euroa 31.12.2018. Vakuutusmaksuvastuun osuus oli 1 677,6 (1 631,5) miljoonaa euroa ja korvausvastuun osuus 1 131,1 (1 098,6) miljoonaa euroa.

Vastuuvelan korkoutusvaatimukset määräytyvät siten, että 20 (15) prosenttia korkoutuksesta on sidottu työeläkevakuuttajien omistamien noteerattujen osakkeiden keskimääräiseen tuottoon kehittyneillä markkinoilla. Jäljelle jäävän vastuuvelan korkoutus riippuu eläkelaitosten keskimääräisestä vakavaraisuudesta. Tämä vaatimus määräytyy siten, että 3 prosentin rahastokorkoon lisätään ns. täydennyskerroin.

Vuonna 2018 osaketuottoon sidottu vaatimus oli -8,42 prosenttia ja täydennyskerroin 1,35 prosenttia ajalla 1.1.–31.3.2018, 1,34 prosenttia ajalla 1.4.–30.6.2018, 1,31 prosenttia ajalla 1.7.–30.9.2018 ja 1,24 prosenttia viimeisen vuosineljänneksen aikana. Laskuperustekorko oli 5,50 prosenttia koko vuoden 2018 ajan. Vakuutusmaksukorko, jota käytetään vakuutusmaksujen korkouttamiseen, oli 2,00 prosenttia koko vuoden 2018 ajan.

Sijoitusmarkkinat

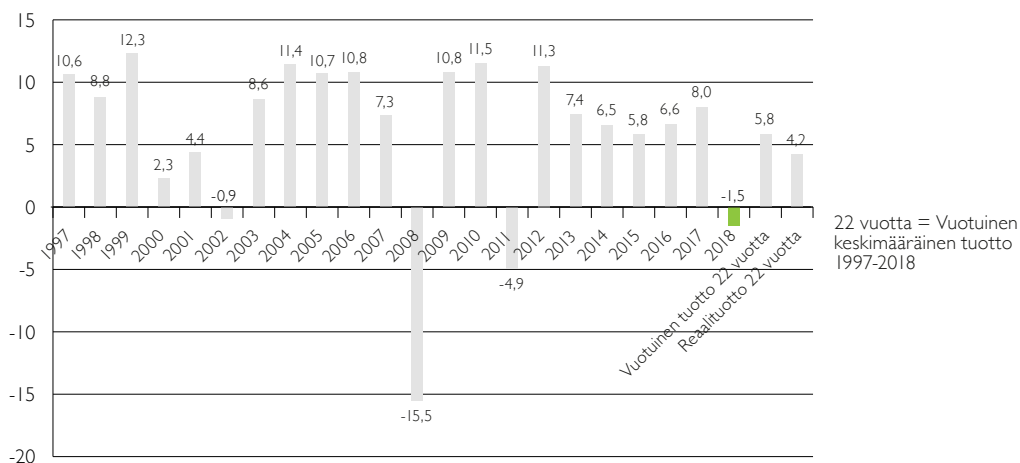
Vuosi 2018 oli vaiheikas pääomamarkkinoilla. Vuoden alkua leimasi turbulenssi, jonka taustalla oli huoli inflaation noususta, mutta USA:n vahvan talouskasvun siivittämänä vuosi kääntyi positiiviseksi. Viimeisellä vuosineljänneksellä tapahtui täyskäännös, ja useimpien omaisuuslajien tuotto oli selvästi negatiivinen, kun globaalit kasvuodotukset heikkenivät ja epävarmuus levisi sijoittajien keskuudessa.

Sijoitetun pääoman nettotuotto oli -1,5 (8,0) prosenttia vuonna 2018. Kiinteistösijoitukset tuottivat hyvin, 5,7 (11,3) prosenttia. Osakesijoitusten tuotto oli -2,6 (14,9) prosenttia ja korkosijoitusten -1,7 (2,8) prosenttia.

Vuodesta 1997 lähtien Veritaksen vuosittainen keskimääräinen nimellistuotto on ollut 5,8 prosenttia (reaalituotto 4,2 prosenttia). Viimeisten kymmenen vuoden aikana keskimääräinen nimellistuotto on ollut 6,0 prosenttia (reaalituotto 4,8 prosenttia).

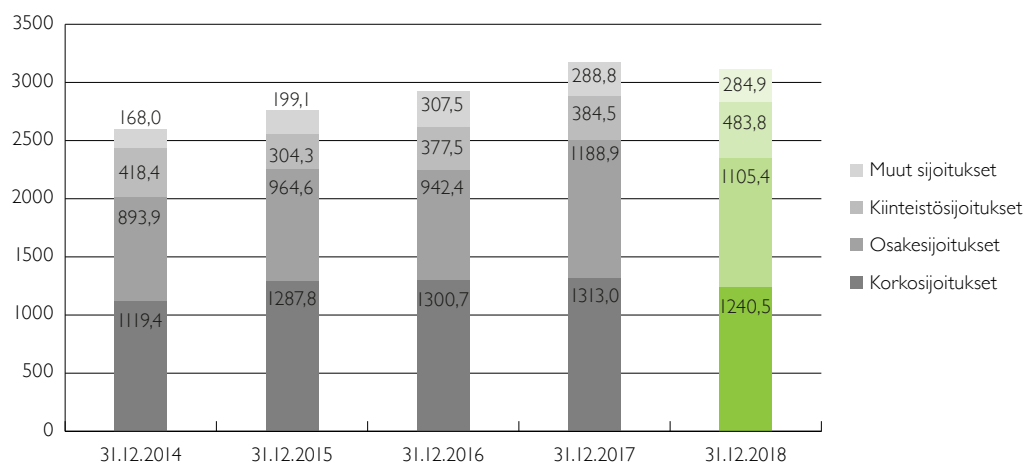

Vuotuinen sijoitustuotto (%)

Vuodenvaihteessa Veritaksen sijoitussalkun markkina-arvo oli 3 114,6 (3 175,2) miljoonaa euroa sisältäen käteiset varat, pankkitalletukset ja sijoitustoiminnan saatavat ja velat.

Sijoitusjakauma, milj. €

Vakavaraisuus ja kokonaistulos

Veritaksen kokonaistulos oli -105,8 (+107,9) miljoonaa euroa. Kokonaistulokseen sisältyy sijoitustoiminnan tulos -114,7 (+103,2) miljoonaa euroa, vakuutustoiminnan tulos 6,7 (3,5) miljoonaa euroa ja hoitokustannustulos 1,3 (0,7) miljoonaa euroa.

Vakavaraisuuspääoma oli 662,7 (778,5) miljoonaa euroa vuoden 2018 lopussa. Vakavaraisuusaste laski 126,2 (131,6) prosenttiin, ja vakavaraisuusasema oli 2,3 (2,2).

Asiakashyvityksiin siirrettiin 8,1 (8,6) miljoonaa euroa, mikä vastaa 0,41 (0,45) prosenttia vakuutettujen palkkasummasta.

Liikekulut ja hoitokustannussuhde

Tehokas kustannusrakenne tuo etua asiakkaille, sillä hoitokustannustulos palautetaan asiakkaille asiakashyvityksinä.

Liikekulut, jotka katetaan vakuutusmaksun hoitokustannusosalla, nousivat 1,3 prosentilla 18,1 (17,8) miljoonaan euroon. Määrä sisältää fuusion valmistelusta aiheutuneet runsaan 0,3 miljoonan euron kustannukset. Hoitokustannustulo kasvoi 4,9 prosentilla 19,4 (18,5) miljoonaan euroon.

Liikekulut olivat 93,1 (96,3) prosenttia maksutulon hoitokustannusosuuksista. Veritaksen ja Pensions-Alandian yhdistymisen odotetaan tuovan lähes miljoonan euron vuosittaiset kustannussäästöt, joista suurin osa toteutuu jo vuoden 2019 aikana.

Konserni

Konsernin muodostivat vuoden 2018 lopussa emoyhtiö Veritas Eläkevakuutus sekä sen 35 kokonaan omistamaa ja kaksi osittain omistamaa kotimaista asunto- ja kiinteistöyhtiötä. Vuoden aikana perustettiin kaksi tytäryhtiötä ja myytiin yksi tytäryhtiö.

Asiakkaat

TyEL- ja YEL-vakuutetut

Vuoden 2018 lopussa Veritas vakuutti 58 268 (54 960) työntekijää ja TyEL-vakuutuksia oli yhteensä 7 810 (7 315). Vakuutettu TyEL-palkkasumma kasvoi 3,3 prosentilla 1 765,0 (1 708,8) miljoonaan euroon.

Veritas vakuutti 10 880 (10 265) YEL-vakuutettua yrittäjää vuonna 2018. Vakuutetun YEL-tötulon määrä kasvoi hieman 242,9 (241,7) miljoonaan euroon. Keskimääräinen työtulo laski 2,9 prosentilla.

Yhtiöiden sulautumiseen saakka Veritaksella oli Försäkringsaktiebolaget Pensions-Alandian kanssa rinnakkaisvakuutus sopimus, jonka mukaan Veritas vastasi puolesta Pensions-Alandian myöntämistä TyEL- ja YEL-vakuutuksista. Pensions-Alandian vakuutuskanta kattoi 31.12.2018 yhteensä 12 622 (11 787) vakuutettua työntekijää ja 1 249 (1 251) YEL-yrittäjää.

Eläkkeet ja muut etuudet

Vuoden aikana Veritas myönsi 2 171 (2 473) uutta eläkettä.

	2018	2017
Vanhuseläke	1 326	1 628
Työkyvyttömyyseläke	319	247
Osittainen varhennettu vanhuuseläke	258	327
Perhe-eläke	268	271

Lisäksi vuoden 2018 aikana myönnettiin 134 uutta kuntoutusoikeutta.

Veritas maksoi vuoden 2018 lopussa eläkkeitä yhteensä 31 634 (31 206) henkilölle. Eläkkeistä oli 25 660 (25 145) vanhuuseläkkeitä, 2 581 (2 741) työkyvyttömyyseläkkeitä, 38 (79) osa-aika-eläkkeitä ja 3 355 (3 241) perhe-eläkkeitä.

Työhyvinvointi

Veritas tukee toimintaa, jonka tarkoituksena on pienentää työkyvyttömyysriskiä asiakasyrityksissä. Kaikki TyEL-vakuutusasiakkaat saavat työhyvinvointiin liittyviä työkaluja, tukea ja neuvontaa.

Toimintavuoden aikana oli käynnissä kaikkiaan 124 asiakaskohtaista työterveyteen liittyvää yhteistyöhanketta. Veritaksen työhyvinvoinnin edistämisen työkaluja kehitetään jatkuvasti, ja ne ovat kaikkien asiakkaittemme saatavilla VerNet-verkkopalvelussa.

Henkilöstö

Vuoden aikana kokoaikaisia työntekijöitä oli keskimäärin 151 (152). Työntekijöistä 98 prosenttia on vakinaisessa työsuhteessa ja 84 prosenttia työskentelee kokoaikaisesti. Osa-aikaisuudet ovat työntekijöiden aloitteesta tehtyjä opintovapaa-, eläke- ja vanhempainvapaaratkaisuja. Veritaksessa keskimääräinen työsuhteen kesto on 11 vuotta, mikä osaltaan kertoo henkilöstön tyytyväisyydestä.

Veritaksella on koko henkilöstön kattava kannustejärjestelmä. Kannustejärjestelmän avulla mm. selkiytetään strategisten tavoitteiden ja yksittäisen työntekijän työpanoksen suhdetta toisiinsa. Kannustesumma perustuu sekä yhtiökohtaisten että henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttamiseen.

Hallinto

Yhtiöhallinto

Veritaksen hallinto ja johto perustuvat työeläkeyhtiöiden, vakuutusyhtiöiden ja osakeyhtiöiden hallintoa koskevaan lainsäädäntöön sekä yhtiön yhtiöjärjestykseen.

Lisäksi Veritas noudattaa soveltuvin osin Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia, jota hallinnoi Arvopaperimarkkinayhdistys ry. Koska Veritas on listaamaton osakeyhtiö ja koska työeläkelainsäädäntö asettaa omat vaatimuksensa toimintaperiaatteille, yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmä poikkeaa joiltakin osin koodin suosituksista.

Hallitus

Hallitus on vastuussa siitä, että Veritasta johdetaan ammatillisesti ja terveitä toimintaperiaatteita noudattaen ja että yhtiön toiminta on tarkoituksenmukaisesti järjestetty.

Veritaksen hallituksen kokoonpano toimikaudella

1.1.–31.12.2018 oli seuraava:

Ulla Achrén, hallintojohtaja

Kaj-Gustaf Bergh, oik. kand., dipl.ekon. (Elinkeinoelämän keskusliitto EK)

Henrik Karlsson, toimitusjohtaja

Timo Ketonen, yrittäjä

Hannu Louhi, konsernihohtaja (Elinkeinoelämän keskusliitto EK)

Stefan Kapténs, talousjohtaja

Stefan Mutanen, sosiaalineuvos (puheenjohtaja)

Annika Rönni-Sällinen, johtaja (SAK)

Ralf Sund, pääekonomisti (STTK) (varapuheenjohtaja)

Lasse Svens, toimitusjohtaja

Antti Tanskanen, asiantuntija (Elinkeinoelämän keskusliitto EK)

Christel Tjeder, varapuheenjohtaja (Akava)

Varajäsenenä toimivat viestintäpäällikkö Piia Alvesalo

(Elinkeinoelämän keskusliitto EK), johtaja Jörgen Grandell ja johtaja Hannu Jouhki (SAK).

Stefan Mutanen valittiin tammikuussa 2018 hallituksen puheenjohtajaksi ja Ralf Sund varapuheenjohtajaksi.

Hallituksen kokoonpano muuttui 1.1.2019 kolmen jäsenen vaihtuessa uusiin. Uudet hallituksen jäsenet ovat johtaja Andreas Remmer, johtaja Taina Wallander (STTK) ja toimitusjohtaja Maria Vanhatalo-Thijssen. Heidän edeltäjiään hallituksessa olivat Ulla Achén, Hannu Louhi ja Ralf Sund.

Hallitus kokoontui vuoden 2018 aikana 11 kertaa. Yhtiön hallintoneuvoston puheenjohtajalla on oikeus osallistua hallituksen kokouksiin, ja hallintoneuvoston puheenjohtaja käytti oikeuttaan kuusi kertaa. Myös yhtiön toimitusjohtajalla ja päämatemaatikolla on oikeus osallistua hallituksen kokouksiin.

KTK, EMBA Carl Pettersson toimi Veritaksen toimitusjohtajana vuonna 2018. Sijoitusjohtaja, KTM Niina Bergring toimi toimitusjohtajan sijaisena.

Hallituksella oli vuonna 2018 kolme valmistettavaa valiokuntaa. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta valmistelee nimityksiä ja palkkausasioita hallituksen käsiteltäväksi. Tarkastusvaliokunta käsittelee yhtiön taloudelliseen tilanteeseen ja talouden raportointiin sekä sisäiseen tarkastukseen liittyviä asioita. Sijoitus- ja riskivaliokunta osallistuu sijoitus- ja riskienhallinta-asioiden valmisteluun.

Valiokuntien kokoonpano vuonna 2018:

Sijoitus- ja riskivaliokunta

Kaj-Gustaf Bergh
Stefan Mutanen
Annika Rönni-Sällinen
Lasse Svens (pj.)

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta sekä tarkastusvaliokunta

Stefan Mutanen (pj.)
Ralf Sund
Lasse Svens
Antti Tanskanen

Sijoitus- ja riskivaliokunta kokoontui kaksi kertaa vuonna 2018, tarkastusvaliokunta neljä ja nimitys- ja palkitsemisvaliokunta viisi kertaa.

Hallintoneuvosto

Veritaksen hallintoneuvosto kokoontuu kaksi kertaa vuodessa. Hallintoneuvoston tehtäviin kuuluu valita yhtiön hallitus ja valvoa yhtiön hallintoa, josta hallitus ja yhtiön toimitusjohtaja vastaavat. Toimitusjohtaja Peter Boström toimi hallintoneuvoston puheenjohtajana 2.5.2018 saakka ja professori Kim Wikström 3.5.2018 alkaen. Työvoimapolitiittinen asiantuntija Leila Kurki (STTK) toimi hallintoneuvoston varapuheenjohtajana.

Hallintoneuvoston vaalivaliokunta valmistelee nimitys- ja palkitsemisasiota hallintoneuvostolle ja yhtiökokoukselle. Valiokunnan jäseninä olivat puheenjohtaja Peter Boström (2.5.2018 saakka), puheenjohtaja Kim Wikström (2.5.2018 alkaen), varapuheenjohtaja Leila Kurki ja toimitusjohtaja Tuomas Pere. Erkki Laukkanen toimi Kurjen sijaisena ja Harry Serlo Peren sijaisena.

Omat osakkeet

Veritas ei ostanut vuoden aikana yhtään omaa osakettaan. Yhtiöllä oli vuoden 2018 lopussa hallussaan 3 456 omaa osaketta. Fuusion yhteydessä Veritas sai lisäksi 3 281 omaa osaketta. Nämä 6 737 omaa osaketta on mitätöity vuoden 2019 alussa.

Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus

Veritas Eläkevakuutuksen tavoitteena on koko organisaation kuuluminen hyvän sisäisen valvonnan piiriin. Hyvän sisäisen valvonnan avulla hallitus, johto ja työntekijät voivat riittävällä varmuudella varmistaa, että toiminta on tehokasta ja tarkoituksenmukaista, että taloudellinen raportointi on luotettavaa ja että lakeja ja asetuksia sekä sisäisiä sääntöjä noudatetaan.

Veritas Eläkevakuutuksella on kirjalliset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaperiaatteet, jotka yhtiön hallitus hyväksyy vuosittain. Nämä toimintaperiaatteet koskevat yhtiön kaikkea toimintaa. Hallitus vahvistaa vuosittaisessa sijoitussuunnitelmassa sijoitustoiminnan periaatteet ja kehykset. Riskienhallintaa esitellään laajemmin tilinpäätöksen liitetietojen riskienhallintaosiossa.

Yhtiön compliance-toiminto vahvistaa yhtiön sisäistä valvontaa seuraamalla määräystenmukaisuuden toteutumista yhtiössä. Toiminto on päämatemaatikon alainen ja riippumaton muusta organisaatiosta. Yhtiön hallitus hyväksyy vuosittain compliance-toiminnoille kirjallisesti laadittavat toimintaperiaatteet.

Sisäisen tarkastuksen päätehtävänä on turvata yhtiön riskienhallinta-, valvonta- ja hallintoprosessien tehokkuus ja toimivuus asetettujen tavoitteiden ja vahvistettujen toimintamallien mukaisesti. Hallitus vahvistaa sisäisen tarkastuksen suuntaviivat vuosittain laadittavassa sisäisen tarkastuksen suunnitelmassa.

Tilikauden jälkeisiä tapahtumia

Fuusio Pensions-Alandian kanssa toteutui 1.1.2019. Yhdistymisen myötä Veritaksen vakavaraisuusaste vahvistui noin yhdellä prosenttiyksiköllä. Eläkevarat kasvoivat vajaalla 330 miljoonalla eurolla ja vastuvelka runsaalla 206 miljoonalla eurolla. TyEL-vakuutusten määrä kasvoi runsaalla 900:lla ja YEL-vakuutusten määrä runsaalla 1 200 kappaleella. Lisäksi eläkkeensaajien määrä kasvoi vajaalla 4 700 henkilöllä. Fuusion yhteydessä kolme työntekijää siirtyi Veritaksen palvelukseen.

Sulautumisvastikkeena laskettiin liikkeelle 3 284 uutta osaketta ja käteisvastikkeena maksettiin yhteensä 26 639,94 euroa. Uusien osakkeiden liikkeellelaskun myötä Veritaksen osakepääoma kasvoi 328 400 eurolla ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto kasvoi 821 919,52 eurolla. Osakkeiden lukumäärä nousi 55 899 kappaleeseen. Sulautumisen yhteydessä Veritas sai 3 281 omaa osaketta, jotka olivat Pension-Alandian omistuksessa.

Kaikkiaan 6 737 oman osakkeen mitätöinti on rekisteröity kaupparekisteriin maaliskuussa 2019. Mitätöinnin jälkeen osakkeiden lukumäärä oli 49 162 kappaletta.

Tulevaisuudennäkymät

Maailmantalous kasvoi suhteellisen hyvin vuoden 2018 aikana, ja kasvu oli erityisen voimakasta Yhdysvalloissa. Vuoden 2018 lopulla kasvuvauhti kuitenkin heikkeni huomattavasti. Vuonna 2019 näemme riskeinä brexitiin liittyvän epävarmuuden, Yhdysvaltojen ja Kiinan kauppasodan sekä yleisen talouden heikkenemisen varsinkin Euroopassa ja Kiinassa. Odotamme myös Yhdysvaltojen talouskasvun hidastuvan selvästi. Keskuspankit ovat reagoineet huoliin lieventämällä korononosto-odotuksia, mikä onkin osaltaan rauhoittanut markkinoita viime aikoina. Tavoitteenamme on edelleen saavuttaa eläkevaroilta turvaavaa tuottoa epävarmassa ympäristössä salkun hyvän hajautuksen ja laadukkaan riskivalinnan avulla.

Vuoden 2017 lopulla uudistetun strategiansa mukaisesti Veritas pyrkii olemaan paras työeläkeyhtiö pienille ja keski suurille yritykselle sekä yrittäjille. Kattavalla yhteistyöverkostollamme on tärkeä rooli kasvutavoitteiden saavuttamisessa. Vuonna 2018 tehtyjen uusien sekä päivitettyjen yhteistyösopimusten odotetaan kantavan hedelmää vuonna 2019, ja tavoitteena on ylläpitää kasvuvauhtia.

Prosessien tehostamistyötä jatketaan vuoden mittaan. Syksyllä 2018 otettiin ohjelmistorobotiikka käyttöön yhdessä Veritaksen prosesseista, ja manuaalisten työvaiheiden automatisointia jatketaan edelleen vuonna 2019. Veritaksen ja Pensions-Alandian fuusion lasketaan tuottavan synergiaetua lähes miljoona euroa, josta odotetaan toteutuvan noin 80 prosenttia vuonna 2019 ja loput vuonna 2020.

Veritas pyrkii edelleen vaikuttamaan siihen, että vakavaraisuuspääomasta maksettavien asiakashyvitysten laskentaperusteet saataisiin tasapuolisemmiksi. Työ etenee sekä valitusprosessin että kaikkien sidosryhmien kanssa käytävän vuoropuhelun kautta. Tämä kysymys on meille kaikkein tärkein vuoden 2020 laskentaperusteiden valmistelussa.

Tuloslaskelma

	I.I-31.12.2018	I.I-31.12.2017
Vakuutustekninen laskelma		
Vakuutusmaksutulo	540 318 787,76	520 942 291,85
Sijoitustoiminnan tuotot	251 330 313,29	296 769 105,05
Korvauskulut		
Maksetut korvaukset	-526 569 727,87	-495 731 725,36
Korvausvastuun kokonaismuutos	-32 423 530,00	53 315 990,00
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-46 109 000,00	-290 077 960,00
Liikekulut	-14 264 047,59	-13 730 400,67
Sijoitustoiminnan kulut	-171 069 124,80	-70 355 378,13
Vakuutustekninen tulos	1 213 670,79	1 131 922,74
Muu kuin vakuutustekninen laskelma		
Tuloverot	-221 328,27	-56 427,63
Tulos varsinaisesta toiminnasta	992 342,52	1 075 495,11
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron muutos	110 568,30	86 406,26
Tilikauden tulos	1 102 910,82	1 161 901,37

Tase

Vastaavaa	1.1-31.12.2018		1.1-31.12.2017	
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet		2 560 104,89		2 877 969,45
Muut pitkävaikutteiset menot		38 782,74		56 019,52
Ennakkomaksut		1 953 049,08		571 750,45
		4 551 936,71		3 505 739,42
Sijoitukset				
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	204 777 345,63		166 594 472,08	
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	111 754 741,61	316 532 087,24	70 775 532,93	237 370 005,01
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	1 631 648 109,99		1 706 115 267,06	
Rahoitusmarkkinavälineet	424 037 039,66		445 938 142,35	
Kiinnelainasaamiset	5 472 261,36		1 517 047,74	
Muut lainasaamiset	20 309 741,01	2 081 467 152,02	22 279 539,45	2 175 849 996,60
		2 397 999 239,26		2 413 220 001,61
Saamiset				
Ensivakuutustoiminnasta				
Vakuutuksenottajilta	56 363 004,02		45 650 636,22	
Vakuutuksenvälittäjiltä	666 826,75	57 029 830,77	2 193 310,68	47 843 946,90
Muut saamiset		45 470 658,05		2 776 907,10
		102 500 488,82		50 620 854,00
Muu omaisuus				
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	482 057,92		508 566,87	
Muut aineelliset hyödykkeet	1 798 302,74	2 280 360,66	1 798 302,74	2 306 869,61
Rahat ja pankkisaamiset		318 812 547,36		268 127 918,00
		321 092 908,02		270 434 787,61
Siirtosaamiset				
Korot ja vuokrat		4 107 177,21		5 863 010,21
Muut siirtosaamiset		38 644 140,37		34 024 663,67
		42 751 317,58		39 887 673,88
Vastaavaa yhteensä		2 868 895 890,39		2 777 669 056,52

Tase

Vastaavaa	1.1-31.12.2018		1.1-31.12.2017	
Oma pääoma				
Sidottu				
Osakepääoma	14 272 200,00		14 272 200,00	
Ylikurssirahasto	372 281,95		372 281,95	
Muut rahastot	1 511 317,46		1 161 460,09	
Tilikauden tulos	1 102 910,82	17 258 710,23	1 161 901,37	16 967 843,41
Tilinpäätössiirtojen kertymä				
Poistoero		1 560 025,94		1 670 594,24
Vakuutustekninen vastuuvelka (oma osuus)				
Vakuutusmaksuvastuu	1 677 592 980,00		1 631 483 980,00	
Korvausvastuu	1 131 054 780,00	2 808 647 760,00	1 098 631 250,00	2 730 115 230,00
Velat				
Ensivakuutustoiminnasta	564 144,31		542 386,33	
Muut velat	24 613 526,01	25 177 670,32	14 361 241,87	14 903 628,20
Siirtovelat				
		16 251 723,90		14 011 760,67
Vastattavaa yhteensä				
		2 868 895 890,39		2 777 669 056,52

Rahoituslaskelma

	2018	2017
Liiketoiminnan rahavirta		
Saadut vakuutusmaksut	531 086 024	516 957 936
jälleenvakuuttajille maksettu osuus	0	0
Maksetut korvaukset	-529 848 657	-494 026 369
jälleenvakuuttajilta saatu osuus	0	0
Saadut korot	15 822 157	8 250 276
Saadut osingot	13 703 949	12 124 419
Saadut muut sijoitustulot ja tulot liiketoiminnan muista tuotoista	36 686 494	122 381 241
Maksut henkilöstökuluista	-13 318 390	-12 789 326
Muut maksut liiketoiminnan kuluista	-84 290 682	-58 554 013
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-30 159 103	94 344 164
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-52 252	-42 195
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	-30 211 355	94 301 969
Liiketoiminnan rahavirta	-30 211 355	94 301 969
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin, netto (pl. rahavarat)	83 696 598	-35 319 710
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-1 988 569	-742 955
Investointien rahavirta	81 708 029	-36 062 665
Rahoituksen rahavirta		
Omien osakkeiden hankinta	0	-1 123 067
Maksetut osingot/ takuupääoman korot ja muu voitonjako	-812 044	-2 435 984
Rahoituksen rahavirta	-812 044	-3 559 051
Rahavarojen muutos	50 684 629	54 680 253
Rahavarat tilikauden alussa	268 127 918	213 447 665
Rahavarat tilikauden lopussa	318 812 547	268 127 918

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Seuraavat periaatteet koskevat sekä Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritaksen tilinpäätöstä että sen konsernitilinpäätöstä.

Tilinpäätös on laadittu työeläkevakuutusyhtiölain, eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta annetun lain, vakuutusyhtiölain, osakeyhtiölain, kirjanpitolain ja -asetuksen säännösten, vakuutusyhtiön tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä annetun asetuksen, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön vahvistamien laskuperusteiden sekä Finanssivalvonnan määräysten ja ohjeiden mukaisesti.

Konsernitilinpäätös

Konsernitilinpäätökseen yhdistellään emoyhtiön ja sen suoraan tai välillisesti omistamien tytäryhtiöiden tilinpäätöstitiedot. Tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintamenomenetelmän mukaisesti. Vanhimpien tytäryhtiöiden osalta eliminoinnit on tehty 31.12.1972 päivätyn tilinpäätöksen arvojen mukaisesti. Tytäryhtiöosakkeiden hankintameno on eliminoitu tytäryhtiöiden hankintahetken omaa pääomaa vastaan. Konserniaktiiva on kohdistettu joko maa-alueisiin tai rakennuksiin. Rakennuksiin kohdistettu konserniaktiiva poistetaan rakennusten poistosuunnitelman mukaan. Konsernitilinpäätöksestä on eliminoitu konsernin sisäinen osakeomistus. Vähemmistöosakkaiden osuus tilikauden tuloksesta ja konsernin omasta pääomasta kirjataan vähemmistöosuutena. Konsernin liitetiedoissa ei ole esitetty erä, jotka näkyvät emoyhtiön liitetiedoissa.

Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas omistaa Kauppakeskus Hansa Ky:n yhteensä kolmen äänettömän yhtiömiehen osuuksista 49 %. Lisäksi Veritas omistaa Kauppakeskus Hansa Ky:n vastuullisena yhtiömiehenä toimivan Kauppakeskus Hansa GP Oy:n osakkeista 49 %. Kauppakeskus Hansa GP Oy:ssä on kaikkiaan kolme osakasta. Osakassopimuksessa sovitujen rahaston päätöksentekoa koskevien periaatteiden mukaan Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritaksella ei ole määrävää vaikutusvaltaa rahastossa. Osuudet Kauppakeskus Hansa Ky:ssä ja Kauppakeskus Hansa GP Oy:ssä ovat luonteeltaan finanssisijoituksia eikä niitä ole konsolidoitu konsernitilinpäätöksessä. Konsernitilinpäätöksessä Kauppakeskus Hansa Ky:n osuuksien kirjanpitoarvo on sama kuin niiden hankintameno. Hankintamenon ja käyvän arvon erotus sisältyy konsernin arvostuseroihin.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset on muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän keskimurssin mukaan. Valuuttakurssierot on käsitelty muina sijoitustoiminnan tuottoina tai kuluina.

Omaisuuksien arvostus taseessa

Aineettomat oikeudet ja pitkävaikutteiset menot kirjataan alkuperäiseen hankintamenoonsa suunnitelman mukaisilla tasapoistoilla vähennettynä.

Kiinteistöt kirjataan hankintamenon mukaan suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettynä. Jos todennäköinen luovutushinta on kirjanpitoarvoa alempi, kiinteistö arvostetaan alemman arvon mukaan.

Kiinteistöosakkeet kirjataan hankintamenon tai alemman todennäköisen luovutushinnan mukaan. Tiettyjen kiinteistöomistusten kirjanpitoarvoihin on tehty arvonnkorotus.

Osakkeet ja osuudet kirjataan keskihintaperiaatteen mukaan ja arvostetaan hankintamenoon tai sitä alhaisempaan käypään arvoon. Aikaisemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan siltä osin kuin käypä arvo ylittää arvonalennuksilla korjatun kirjanpitoarvon.

Käyttöomaisuusosakkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon tai sitä alemmaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusmarkkinavälineet kirjataan alkuperäiseen hankintameno korjattuna rahoitusmarkkinavälineen juoksuaajalle jaksotettulla nimellisarvon ja hankintamenon erotuksella. Siltä osin kuin käypä arvo on kirjanpitoarvoa alempi eikä aleneminen johdu yleisen korkotason muutoksista, rahoitusmarkkinavälineiden arvo on alennettu käypään arvoon. Aikaisemmin tehdyt alaskirjaukset palautetaan siltä osin kuin käypä arvo ylittää alaskirjauksin korjatun kirjanpitoarvon.

Lainasaamiset ja muut saamiset kirjataan alkuperäiseen arvoon tai alemmaan todennäköiseen arvoon. Lakisääteisen eläkevakuutuksen vakuutusmaksusaamiset on merkitty taseeseen alkuperäiseen arvoon tai tätä alemmaan todennäköiseen arvoon.

Suojauslaskentaa ei sovelleta johdannaisinstrumentteja kirjattaessa siitä huolimatta, onko johdannaistransaktio suojaava vai ei. Johdannaisinstrumenttien kirjanpitoarvo

muodostuu hankintahinnasta tai alemmasta käyvästä arvosta. Realisoimattomia positiivisia arvonmuutoksia ei merkitä kirjanpitoon. Suljettujen tai päättyneiden johdannaissopimusten tulos on kirjattu kokonaisuudessaan tulosvaikutteisena.

Lainaksi annetut arvopaperit sisältyvät taseeseen. Liitetiedoissa annetaan yksityiskohtaisemmat tiedot lainaksi annetuista arvopapereista.

Käyvän arvon määrittely

Kiinteistöjen käypä arvo määritetään vuosittain erikseen Finanssivalvonnan edellyttämällä tavalla. Käyvällä arvolla tarkoitetaan todennäköistä luovutushintaa, joka voidaan saada vapailta markkinoilla riippumattomien osapuolten välillä tehtävässä kaupassa. Kiinteistösjoitusten käyvät arvot perustuvat ulkopuolisten arvioijien ja yhtiön omien asiantuntijoiden laatimiin arvio-kirjoihin ja laskelmiin.

Noteerattujen arvopapereiden käypänä arvona käytetään viimeksi tilinpäätöspäivänä noteerattua ostokurssia. Niiden arvopapereiden osalta, joille ei tilinpäätöspäivänä ole noteerattu ostokurssia, on käytetty viimeksi noteerattua päätöskurssia. Pörssissä noteeraamattomien osakeomistuksien käypä arvo muodostuu yleensä alkuperäisestä hankintamenosta tai todennäköisestä luovutushinnasta tai substanssiarvon, voittoker-toimien ja/tai tehtyjen osakekauppojen perusteella lasketusta arvosta. Niin kutsuttujen pääomarahasto-osuuksien ja muiden noteeraamattomien rahastojen käypänä arvona käytetään yleensä hallinnointiyhtiön alalla hyväksytyjen arviointiperiaatteiden mukaan tekemää arviota osuuksien arvosta.

Noteeraamattomien rahoitusmarkkinavälineiden ja lainasaamisten käypänä arvona on käytetty kirjanpitoarvoa. Noteeraamattomat vaihtovelkakirjalainat arvostetaan noudataen samoja periaatteita kuin noteeraamattomia osakkeita arvostettaessa.

Noteerattujen johdannaissinstrumenttien käypänä arvona käytetään markkinahintoja. Noteeraamattomien johdannaisinstrumenttien käyvät arvot perustuvat ulkopuolisilta tahoilta saatuihin arvoihin.

Suunnitelman mukaiset poistot

Konsernin poistosuunnitelma on laadittu yhtenäisten periaatteiden mukaan ja perustuu arvioon varojen taloudellisesta käyttöiästä. Poistot perustuvat pääsääntöisesti alkuperäiseen hankintahintaan. Mikäli alkuperäistä hankintahintaa ei ole histo-

riallisesti pystytty selvittämään, lähtöarvona on ollut 31.12.1993 päivätyn taseen kirjanpidollinen jäännösarvo ja mainittuun ajankohtaan perustuva taloudellinen elinikä. Seuraavia taloudellisia käyttöaikoja on sovellettu:

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5–10 vuotta

Sijoitukset

Teollisuus-, liike- ja toimistorakennukset	40 vuotta
Asuinrakennukset	50 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Konttorikalusteet	5 vuotta
Autot	5 vuotta
Atk-laitteet	3 vuotta
Muu kalusto	5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	8 vuotta

Eläkehakemusten käsittelyjärjestelmän uusimisprojektin menojen poisto aika on 10 vuotta vuodesta 2014 alkaen, jolloin järjestelmä otettiin käyttöön. Projektiin liittyvät kustannukset on merkitty taseen aineettomiin hyödykkeisiin.

Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa vähennettyjen poistojen välinen poistoeron muutos on ilmoitettu erikseen emoyhtiön tuloslaskelmassa. Taseessa kertynyt poistoero ilmoitetaan emoyhtiön tilinpäätössiirtojen yhteydessä.

Toimintokohtaiset kustannukset

Liikekulut ja poistot ilmoitetaan tuloslaskelmassa toimintokohtaisesti vuosittain tehtyjen selvitysten perusteella. Prosentuaalinen jakauma voi siis vaihdella vuosittain.

Vakuutustekninen vastuuvélka

Vakuutustekninen vastuuvélka lasketaan sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti. Vakuutustekninen vastuuvélka koostuu vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta.

Vakuutusmaksuvastuuseen kuuluu yhtiön vakavaraisuuspäätösmäärä sisältävä osittamaton lisävakuutusvastuu sekä ositettu lisävakuutusvastuu, joka sisältää tuleviin asiakashyvityksiin varatun määrän. Lisäksi vakuutusmaksuvastuuseen kuuluu osaketuotosidonnainen lisävakuutusvastuu, jonka määrä riippuu eläkelaitosten keskimääräisestä osakesijoitustuotosta.

Tilinpäätössiirrot ja laskennallinen verovelka

Erillisten yhtiöiden tilinpäätöksessä laskennallista verovelkaa ei vähennetä tilinpäätössiirroista. Konsernitaseessa tilinpäätössiirrot on jaettu vähemmistöosuuden erottamisen jälkeen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä konsernituloslaskelmassa laskennallisen verovelan ja tulososuuden muutokseen.

Verot

Tuloslaskelmassa ilmoitetut verot sisältävät paitsi tilikauden arvioitun veron, myös mahdolliset aikaisempien vuosien veroja koskevat oikaisuerät.

Tilikauden voitto

Tilikauden voitto määritellään sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamissa laskuperusteissa. Laskuperusteissa määritellään, miten kirjanpidollinen tulos jakautuu osittamattoman ja ositetun lisävakuutusvastuun muutokseen sekä tilikauden voittoon.

Eläkejärjestelyt

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty TyEL-vakuutuksella ja lisäeläkejärjestely ryhmäeläkevakuutuksella. Eläkekulut on kirjanpidossa esitetty suoriteperusteisesti.

Tuloslaskelman liitetiedot

I.1. Lakisääteisen eläkevakuutuksen vakuutusmaksutulo ja maksetut korvaukset	2018	2017
<i>Vakuutusmaksutulo</i>		
Ensivakuutus		
TyEL:n mukainen vakuutus		
Työnantajan osuus	350 708 715,76	339 758 759,81
Työntekijän osuus	129 021 549,00	120 882 595,00
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	-1 046,62	443,64
YEL:n vähimmäisturvan mukainen vakuutus	60 589 569,62	60 300 493,40
Vakuutusmaksutulo	540 318 787,76	520 942 291,85
<i>Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista (-)</i>		
TyEL	2 756 999,03	2 288 826,70
YEL	558 954,05	605 716,11
Luottotappiot	3 315 953,08	2 894 542,81
<i>Maksetut korvaukset</i>		
Ensivakuutus		
Maksettu eläkkeensaajille		
TyEL:n mukainen vakuutus	393 860 974,26	375 095 659,21
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	3 915 157,72	3 898 503,57
YEL:n vähimmäisturvan mukainen vakuutus	71 159 480,13	68 348 447,98
YEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	1 222 429,20	1 208 419,37
Maksettu/ saatu vastuunjakokorvauksia		
TyEL-eläkkeet	78 845 777,90	71 385 203,69
YEL-eläkkeet	-953 027,01	-1 572 429,15
Osuus työttömyysvakuutusrahaston (TVR) vakuutusmaksusta ja palkattomien aikojen perusteella karttuneiden eläkeosien kustannustenjaosta	-13 044 018,59	-17 985 201,32
YEL:n valtion osuus	-13 784 928,12	-10 429 884,70
VEKL:n valtion korvaus	-25 834,39	-60 965,16
Korvaustoiminnan hoitokulut	521 196 011,10	489 887 753,49
Työkyvyttömyysriskin hallinnasta aiheutuneet kulut	4 950 539,39	5 309 977,93
Maksetut korvaukset yhteensä	526 569 727,87	495 731 725,36
I.2. Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely	2018	2017
<i>Sijoitustoiminnan tuotot</i>		
Tuotot kiinteistö-sijoituksista		
Korkotuotot, konserni	1 015 633,07	1 096 483,22
Muut tuotot	29 980 272,49	27 474 533,31
Tuotot muista sijoituksista		
Osinkotuotot	13 925 276,86	12 180 846,18
Korkotuotot	13 050 691,27	7 188 448,08
Muut tuotot	49 509 884,91	88 043 772,68
Yhteensä	107 481 758,60	135 984 083,47
Arvon alentumisten palautukset	14 046 602,61	14 290 721,68
Myyntivoitot	129 801 952,08	146 494 299,90
Yhteensä	251 330 313,29	296 769 105,05

Tuloslaskelman liitetiedot

	2018	2017
Sijoitustoiminnan kulut		
Kulut kiinteistösisjoituksista, konserni	14 858 737,05	12 674 940,65
Kulut kiinteistösisjoituksista	3 453 563,31	3 102 561,13
Kulut muista sijoituksista	77 377 061,42	31 068 506,45
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut	52 252,07	40 570,71
Korkokulut, konserni	0,00	1 624,21
Yhteensä	95 741 613,85	46 888 203,15
Arvon alentumiset ja poistot		
Arvon alentumiset	61 602 331,22	12 206 441,30
Rakennusten suunnitelmapoistot	612 778,62	406 716,82
Yhteensä	62 215 109,84	12 613 158,12
Myyntitappiot	13 112 401,11	10 854 016,86
Yhteensä	171 069 124,80	70 355 378,13
Sijoitustoiminnan nettotuotto	80 261 188,49	226 413 726,92
I.3. Tuloslaskelman erä liikekulut	2018	2017
Vakuutusten hankintamenot:		
Ensivakuutusten palkkiot	945 397,57	527 715,71
Muut vakuutusten hankintamenot	2 353 265,10	2 429 531,98
Yhteensä	3 298 662,67	2 957 247,69
Vakuutusten hoitokulut	6 202 748,74	5 899 492,89
Hallintokulut:		
Lakisäätöiset maksut		
ETK:n kustannusosuus	949 245,42	1 022 667,01
Oikeushallintomaksu	67 507	61 937,85
Finanssivalvonnan valvontamaksu	114 412,84	109 010,92
Muut hallintokulut	1 131 165,33	1 193 615,78
Yhteensä	3 631 470,85	3 680 044,31
Yhteensä	14 264 047,59	13 730 400,67
I.4. Kokonaisliikekulut toiminnoittain	2018	2017
Maksetut korvaukset		
Korvaustoiminnan hoitokulut	4 950 539,39	5 309 977,93
Työkyvyttömyysriskin hallinnasta aiheutuneet kulut	423 177,38	533 993,94
Yhteensä	5 373 716,77	5 843 971,87
Liikekulut	14 264 047,59	13 730 400,67
Sijoitustoiminnan hoitokulut		
Kulut kiinteistösisjoituksista	1 789 936,55	1 702 845,21
Kulut muista sijoituksista	6 292 687,16	5 795 808,97
Kokonaisliikekulut yhteensä	27 720 388,07	27 073 026,72
I.5. Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot	2018	2017
I. Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	11 093 236,89	10 701 652,16
Eläkekulut	2 060 363,36	1 982 689,38
Muut henkilöstösivukulut	652 116,10	781 070,84
Yhteensä	13 805 716,35	13 465 412,38

Tuloslaskelman liitetiedot

	2018	2017
2. Johdon palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	566 825	699 192
Hallituksen jäsenet	118 060	110 280
Hallintoneuvoston jäsenet	21 010	33 240
3. Johdon eläkesitoumukset ja rahalainat		
Yhtiö on vakuuttanut koko henkilöstön ryhmäeläkevakuutuksella, joka kattaa myös yhtiön toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa. Ryhmäeläkevakuutus oikeuttaa lisäeläkekarttumaan, joka on 0,2% vuosipalkasta. Yhtiö ei ole sitoutunut hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten kohdalla minkäänlaisiin eläkejärjestelyihin. Yhtiön toimitusjohtajalle, hänen sijaiselle, hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenille ei ole myönnetty lainoja.		
4. Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastus	59 074	55 507
Veroneuvonta	47 645	0
Muut palvelut	15 128	0
5. Henkilöstön keskimääräinen luku		
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	151	152

Taseen liitetiedot

2.1. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo
Sijoitukset 31.12.2018			
Kiinteistösijoitukset			
Kiinteistöt	11 589 895	11 589 895	18 550 510
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	176 851 211	177 614 686	245 022 959
Kiinteistöosakkeet omistusyhteisyriksissä	11 992 864	11 992 864	17 000 000
Muut kiinteistöosakkeet	3 527 783	3 527 783	4 533 452
Kiinteistöjen vuokraoikeuksien hankintamenot	52 117,0	52 117	52 117
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	111 754 742,0	111 754 742,0	111 754 742
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	1 631 648 110	1 631 648 110,0	1 920 396 012
Rahoitusmarkkinavälineet	425 051 748	424 037 040,0	426 800 234
Kiinnelainasaamiset	5 472 261	5 472 261	5 472 261
Muut lainasaamiset	20 309 741	20 309 741	20 490 873
	2 398 250 472,0	2 397 999 239,0	2 770 073 160
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:			
korkotuotoksi (+) tai niiden vähennykseksi (-)			
jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenon erotusta	-1 014 709,0		
Kirjanpitoarvo sisältää			
Tuloutettuja arvonorotuksia		131 691,0	
Muita arvonorotuksia		631 784	
		763 476	
Arvostusero (käyvän ja kirjanpitoarvon erotus)			372 073 921
Ei-suojaavat johdannaiset 31.12.2018		Kirjanpito-arvo	Käypä arvo
Muut saamiset			
Ennakkomaksut optiosopimuksista		113 357	113 357
Futuurit		0	0
Terminisopimukset		0	1 442 743
Muut velat			
Ennakkomaksut optiosopimuksista		-453 886	-284 636
Futuurit		0	0
Terminisopimukset		-15 415 242	-15 415 242
		-15 755 770	-14 143 777
Arvostusero (käyvän ja kirjanpitoarvon erotus)			1 611 993

Taseen liitetiedot

2.1. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo
Sijoitukset 31.12.2017			
Kiinteistösijoitukset			
Kiinteistöt	13 096 648	13 096 648	20 395 183
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	137 296 160	138 059 636	196 654 472
Kiinteistöosakkeet omistusyhteisyrityksissä	11 992 864	11 992 864	17 300 000
Muut kiinteistöosakkeet	3 387 880	3 387 880	4 428 576
Kiinteistöjen vuokraoikeuksien hankintamenot	57 444	57 444	57 444
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	70 775 533	70 775 533	70 775 533
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	1 706 115 267	1 706 115 267	2 113 535 776
Rahoitusmarkkinavälineet	449 463 293	445 938 142	454 704 059
Kiinnelainasaamiset	1 517 048	1 517 048	1 517 048
Muut lainasaamiset	22 279 539	22 279 539	22 279 539
	2 415 981 677	2 413 220 002	2 901 647 631
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:			
korkotuotoksi (+) tai niiden vähennykseksi (-)			
jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenon erotusta	-3 525 151		
Kirjanpitoarvo sisältää			
Tuloutettuja arvonorotuksia		131 691	
Muita arvonorotuksia		631 784	
		763 476	
Arvostusero (käyvän ja kirjanpitoarvon erotus)			488 427 630
Ei-suojaavat johdannaiset 31.12.2017		Kirjanpito-arvo	Käypä arvo
Muut saamiset			
Ennakkomaksut optiosopimuksista		258 560	258 560
Futuurit		0	173 320
Terminisopimukset		0	11 425 658
Muut velat			
Ennakkomaksut optiosopimuksista		-1 387 200	-429 560
Futuurit		0	0
Terminisopimukset		0	0
		-1 128 640	11 427 978
Arvostusero (käyvän ja kirjanpitoarvon erotus)			12 556 618

Taseen liitetiedot

2.2. Kiinteistösijoitusten muutokset 2018	Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet ¹⁾	Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	Lainasaamiset omistusyhteys-yrityksiltä
Hankintameno 1.1.	197 034 099	70 775 533	0
Lisäykset	39 440 616	46 860 000	0
Vähennykset	-3 303 891	-5 880 791	0
Hankintameno 31.12.	233 170 823	111 754 742	0
Kertyneet poistot 1.1.	-7 563 739		
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	115 117		
Tilikauden poistot	-657 986		
Kertyneet poistot 31.12.	-8 106 608		
Arvon alentumiset 1.1.	-23 639 363		
Vähennysten ja siirtojen arvonalentumiset	2 401 789		
Tilikauden arvonalentumiset	-1 377 961		
Arvon alentumisten palautukset	1 565 190		
Arvon alentumiset 31.12.	-21 050 345		
Arvonkorotukset 1.1.	763 476		
Lisäykset	0		
Vähennykset	0		
Arvonkorotukset 31.12.	763 476		
Kirjanpitoarvo 31.12.	204 777 346	111 754 742	0

¹⁾ sisältää kiinteistöjen vuokraoikeuksien hankintamenot

Taseen liitetiedot

2.3. Osakkeet ja osuudet 31.12.2018	Kotimaa	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kotimaiset noteeratut osakkeet				
AKTIA BANK ABP A	Suomi	8,75 %	41 654 202,36	54 363 519,00
ALTIA OYJ	Suomi	1,16 %	2 969 400,00	2 969 400,00
AMER SPORTS ABP	Suomi	0,57 %	10 840 790,38	25 324 200,00
ASIAKASTIETO GROUP OYJ	Suomi	0,27 %	927 828,00	1 571 940,00
BASWARE OYJ	Suomi	2,56 %	6 721 187,36	14 536 000,00
CARGOTEC OYJ B	Suomi	0,71 %	9 356 608,31	10 420 800,00
FINNAIR ABP	Suomi	0,66 %	3 460 125,58	6 018 000,00
HARVIA OYJ	Suomi	1,86 %	1 737 500,00	1 866 075,00
HERANTIS PHARMA ABP	Suomi	4,13 %	913 257,00	913 257,00
KEMIRA OYJ	Suomi	0,90 %	13 790 000,00	13 790 000,00
KESKO OYJ B	Suomi	0,34 %	6 665 997,28	10 833 000,00
LASSILA & TIKANOJA OYJ	Suomi	0,62 %	3 590 400,00	3 590 400,00
MARIMEKKO OYJ	Suomi	2,35 %	1 717 658,44	3 961 776,00
METSO OYJ	Suomi	0,17 %	5 725 000,00	5 725 000,00
METSÄ BOARD OYJ	Suomi	2,40 %	4 352 000,00	4 352 000,00
NESTE OIL OYJ	Suomi	0,06 %	3 571 251,84	10 777 600,00
NOKIA OYJ	Suomi	0,05 %	15 090 000,00	15 090 000,00
NORDEA BANK ABP	Suomi	0,05 %	13 813 000,00	13 813 000,00
OLVI OYJ A	Suomi	1,47 %	4 294 517,65	7 875 000,00
ORION OYJ B	Suomi	0,28 %	8 781 200,00	8 781 200,00
OUTOTECH OYJ	Suomi	0,44 %	2 456 000,00	2 456 000,00
PIHLAJALINNA ABP	Suomi	0,57 %	1 120 600,00	1 120 600,00
PÖYRY OYJ	Suomi	2,28 %	12 988 502,61	14 664 000,00
RAISIO OYJ VAIHTO-OSAKE	Suomi	1,37 %	4 281 700,00	4 281 700,00
RAMIRENT OYJ	Suomi	0,55 %	3 270 000,00	3 270 000,00
ROVIO ENTERTAINMENT OYJ	Suomi	0,44 %	1 337 000,00	1 337 000,00
STORA ENSO OYJ, R	Suomi	1,61 %	10 854 969,09	12 511 600,00
SUOMEN HOIVATILAT OYJ	Suomi	1,77 %	2 169 397,20	3 555 000,00
TOKMANNI GROUP OYJ	Suomi	1,10 %	4 501 439,06	4 631 100,00
VALMET ABP	Suomi	0,27 %	4 717 226,05	7 359 500,00
VMP OYJ	Suomi	1,35 %	656 000,00	656 000,00
ÅLANDSBANKEN ABP A	Suomi	0,80 %	1 644 784,40	1 644 784,40
ÅLANDSBANKEN ABP B	Suomi	1,07 %	2 173 997,40	2 173 997,40
Ulkomaiset noteeratut osakkeet				
TELIA COMPANY AB	Ruotsi	0,04 %	7 140 000,00	7 140 000,00
Kotimaiset noteeraamattomat osakkeet				
POHJANTÄHTI KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ, TAKUUSUUNDET	Suomi	-	3 969 512,00	3 969 512,00
FOCALSPEC OY C	Suomi	10,57 %	1 207 500,00	1 207 500,00
GOODMILL SYSTEMS OY	Suomi	19,80 %	517 560,00	517 560,00
M-BRAIN AB	Suomi	15,05 %	2 256 744,00	2 256 744,00
TORNATOR OY	Suomi	2,50 %	2 000 000,00	17 550 000,00
UKKOVERKOT AB	Suomi	15,04 %	1 087 483,98	1 087 483,98
Korkorahastot				
AKTIA EM MARKT LOCAL CURRENCY BOND FUND +D			52 775 600,14	73 653 202,74
AKTIA EMERGING MARKET LOCAL CURRENCY FRONTIER BOND+ D			56 413 904,33	58 660 291,98
BARINGS EUROPEAN LOAN FUND			40 050 083,81	41 290 449,24
BARINGS GLOBAL HIGH YIELD STRATEGIES FUND			27 682 725,85	39 935 100,31
DRC EUROPEAN REAL ESTATE DEBT FUND III			5 495 250,97	5 495 250,97
EVLI EUROPEAN HIGHYIELD B			9 905 894,25	15 495 063,06
GLOBAL EVOLUTION FRONTIER MARKETS FUND I			35 060 504,61	42 248 603,34
ICG TOTAL CREDIT FUND			59 081 480,27	69 311 121,79
OAKHILL DIVERSIFIED CREDIT STRATEGIES (EURO FEEDER) A5			9 549 345,79	10 361 331,89
OAKHILL DIVERSIFIED CREDIT STRATEGIES (EURO FEEDER) A5 02 2017			30 000 000,00	30 455 946,00
VAN ECK ICAV UNCONSTRAINED EMERGING MARKETS BOND			47 404 678,24	47 404 678,24

Taseen liitetiedot

2.3. Osakkeet ja osuudet 31.12.2018	Kotimaa	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Osakerahastot				
BMO LGM GLOBAL EMERGING MARKETS SMALLER COMPANIES FUND			25 223 781,92	25 223 781,92
COHO US LARGE CAP EQUITY FUND			49 579 370,25	58 660 550,77
COMGEST GROWTH EMERGING MARKETS EQUITY			30 934 377,46	39 121 090,30
DAIWA SBI LUX SICAV - JAPAN EQUITY SMALL CAP ABSOLUTE VALUE			28 872 000,00	28 872 000,00
DB X-TRACKERS DJ STOXX 600			41 092 345,00	41 092 345,00
EQMC EUROPE DEVELOPMENT CAPITAL FUND PLC Class G1 Series 2			10 041 745,73	10 041 745,73
EQMC EUROPE DEVELOPMENT CAPITAL FUND PLC Class G1 Series 3			5 184 124,92	5 184 124,92
EQMC EUROPE DEVELOPMENT CAPITAL FUND PLC Class G1 Series 4			10 674 698,80	10 674 698,80
ISHARES CORE S&P 500			19 499 150,67	19 499 150,67
LM MASON MARTIN CURRIE ASIA LONGTERM FD M EURO DIS A			32 007 868,74	38 309 538,31
MACQUARIE ASIA NEW STARS C			25 200 490,43	32 458 003,56
MELCHIOR EUROPEAN OPPORTUNITIES FUND			44 236 169,09	44 236 169,09
MISAKI ENGAGEMENT FUND II LTD CLASS C SERIES I			24 255 280,10	24 255 280,10
SEB US ALL CAP CLASS IC USD			35 578 070,58	42 898 890,66
TMAM-GO JAPAN ENGAGEMENT FUND LP			24 903 474,90	28 901 831,89
TT EMERGING MARKETS EQUITY FUND A2			41 537 464,47	54 212 467,76
UBS LUX EQUITY SICAV- EUROPEAN OPPORTUNITY UNCONSTRAINED			26 670 009,11	32 598 111,31
WELLINGTON STRATEGIC EUROPEAN EQUITY S			31 120 197,66	46 567 823,86
WINTON EUROPEAN EQUITY FUND CLASS I			48 357 572,92	48 357 572,92
Pääomarahastot				
ABAC SOLUTIONS (SCA) SICAR			4 640 068,00	4 640 068,00
ABRIS CEE MID-MARKET FUND II			4 985 282,82	6 188 239,00
ACTIS GLOBAL 4 LP			6 417 533,57	7 408 179,04
ACTIS ENERGY 4 [A] LP			3 862 559,00	4 022 509,17
AMBIENTA II LP			1 249 146,75	4 124 547,78
ASEAN CHINA INVESTMENT FUND III L.P.			8 035 415,44	11 170 743,20
BOCAP SME ACHIEVERS FUND I KY			1 746 493,67	2 808 600,74
BOCAP SME ACHIEVERS FUND II KY			3 681 948,00	3 681 948,00
BROOKFIELD CAPITAL PARTNERS IV, L.P.			5 824 214,14	9 289 016,59
CAPITAL DYNAMICS S.C.A. - GLOBAL SECONDARIES III			1 921 882,64	4 448 345,32
CMP GERMAN OPPORTUNITY INVESTORS FUND II (SCS) SICAR			4 257 014,93	5 969 000,00
CMP GERMAN OPPORTUNITIES INVESTORS FUND III SCSP			2 972 086,93	3 095 000,00
CONORTECHNOLOGY FUND II			3 680 875,93	3 905 290,94
CROWN OPPORTUNITIES FUND KY			301 049,43	5 288 150,00
ENERGY VENTURES IV GP			6 609 289,43	6 744 508,22
EQT MID MARKET (NO.1) FEEDER LIMITED PARTNERSHIP			7 680 708,62	8 919 464,20
ESSEDEL RUSSIA OPPORTUNITY FUND			1 493 327,80	1 493 327,80
GREENSPRING OPPORTUNITIES II			764,71	4 814 616,59
HELIUM CAPITAL FUND AB			2 165 565,14	2 165 565,14
INFLEXION 2010 BUYOUT FUND			3 940 321,56	4 008 709,60
INFLEXION PARTNERSHIP CAPITAL FUND I (NO.1) LIMITED PARTNERSHIP			4 689 376,55	4 890 590,59
INFLEXION SUPPLEMENTAL IV			4 766 652,42	6 102 524,23
INVENI LIFE SCIENCE FUND I KY			820 027,00	820 027,00
LIVONIA PARTNERS FUND I			3 011 802,80	3 391 000,00
MARLIN HERITAGE EUROPE, L.P.			3 204 587,00	3 304 281,00
PALATINE PRIVATE EQUITY FUND III LP			1 969 201,64	3 270 903,55
PRIVATE ADVISORS SMALL COMPANY PRIVATE EQUITY FUND VI (CAYMAN)			5 568 263,76	5 568 263,76
RCP SECONDARY OPPORTUNITY FUND			1 391 982,64	1 446 632,24
RCP FUND VII			4 140 147,88	5 465 607,00
RCP FUND VIII FEEDER			4 099 289,24	4 112 183,72
SELECTED PRIVATE EQUITY FUNDS II KB			2 764 107,29	2 857 267,15
SENTICA BUYOUT III KY			359 284,78	895 770,00
SENTICA BUYOUT IV KY			3 898 451,97	4 568 365,00
SHEPHERDS HILL PARTNERS LTD			2 422 982,20	2 685 148,80
SOVEREIGN CAPITAL FUND III			1 116,69	3 931 836,83
VESPA CAPITAL II LP			2 514 833,63	4 444 757,58

Taseen liitetiedot

2.3. Osakkeet ja osuudet 31.12.2018	Kotimaa	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
<i>Kiinteistörahastot</i>				
AKR TOVERA KY			1 013 441,17	1 034 263,50
AKR TUOTTO KY			2 788 914,00	2 788 914,00
BENSON ELLIOT REAL ESTATE PARTNERS IV LP			3 636 759,82	4 986 415,91
BROOKFIELD STRATEGIC REAL ESTATE PARTNERS II-A LP			6 914 314,72	7 312 635,81
CAPMAN REAL ESTATE II KY			1 822 021,67	1 822 021,67
EXILION PASILAN ASEMAHOTELLI KY			14 592 125,99	14 592 125,99
KAUPPAKESKUS HANSA KY			44 835 000,00	46 974 922,99
SUOMEN ASUNNOT JA TONTIT I			6 586 171,43	7 450 720,91
<i>Muut rahastot</i>				
AHL ENHANCED MOMENTUM SEGREGATED PORTFOLIO A HF			3 378 362,97	3 539 577,79
AMIA CAPITAL MACRO FUND LTD			5 950 080,32	6 008 973,00
AQR STYLE PREMIA OFFSHORE FUND LTD			3 995 606,61	3 995 606,61
BRIDGEWATER OPTIMAL PORTFOLIO			95 581 537,15	99 052 754,83
BRIGADE STRUCTURED CREDIT OFFSHORE FUND LTD HF			633 464,00	881 105,30
CFM STRATUS FEEDER LP			6 184 851,53	6 184 851,53
CORVEX OFFSHORE II LTD HF			3 371 777,11	3 433 367,69
EDELWEISS SPECIAL OPPORTUNITIES FUND II L.P.			6 242 969,20	7 079 870,74
EISAF II LP			6 336 398,25	6 336 398,25
EMPYREAN CAPITAL OVERSEAS FUND SERIES N LTD			3 780 925,24	5 186 611,99
EXODUSPOINT PARTNERS INTERNATIONAL FUND LTD SERIES E			6 016 847,17	6 126 119,25
FINISTERRE GLOBAL OPPORTUNITY FUND			4 086 789,19	4 341 451,31
H.I.G. BAYSIDE LOAN OPPORTUNITY CAYMAN FUND II L.P.			4 213 902,04	4 213 902,04
LAKEWOOD CAPITAL OFFSHORE FUND LTD HF			4 222 067,00	5 012 945,60
LAWTON PARK OFFSHORE FUND LTD			4 452 096,24	4 452 096,24
LODBROK EUROPEAN CREDIT OPPORTUNITIES FUND LTD			10 000 000,00	10 339 575,00
MCAF OFFSHORE FUND LIMITED Class A			3 844 839,37	3 894 722,58
MONARCH DEBT RECOVERY FUND LTD HF			4 312 622,65	5 303 998,18
MW EUREKA FUND			4 975 701,71	5 445 217,70
MYRIAD OPPORTUNITIES OFFSHORE FUND LTD CLASS B/TPI/TPI2			4 158 580,48	4 455 065,74
NB INSURANCE-LINKED STRATEGIES FUND LP			9 932 905,98	11 342 278,59
NOKOTA CAPITAL OFFSHORE FUND LTD HF			3 341 498,90	3 842 646,79
OBERLAND CAPITAL HEALTHCARE OFFSHORE II LP			588 683,84	588 683,84
OCEANWOOD OPPORTUNITIES FUND HF			3 113 255,07	4 089 100,15
OXAM QUANT FUND (INTERNATIONAL) LIMITED HF			4 943 259,37	5 333 753,90
PENNANT WINDWARD FUND LTD			489 399,12	600 276,98
PERELLA WEINBERG PARTNERS ABV OPPORTUNITY OFFSHORE FUND II B			1 021 781,87	1 021 781,87
PERELLA WEINBERG PARTNERS ABV OPPORTUNITY OFFSHORE FUND III B			4 965 787,25	5 610 255,58
PFM HEALTHCARE FUND LTD HF			2 945 179,33	4 279 405,12
PIMCO GLOBAL CREDIT OPPORTUNITY OFFSHORE FUND LTD HF			4 988 989,65	6 680 993,00
RED CLIFF ASIA FUND			4 479 765,58	4 641 537,66
RIVERROCK EUROPEAN OPPORTUNITIES FEEDER FUND II			2 943 556,02	2 943 556,02
RIVERROCK EUROPEAN OPPORTUNITIES FUND			2 073 998,56	2 073 998,56
ROKOS GLOBAL MACRO FUND LTD			5 051 896,76	5 529 543,62
TENARON CAPITAL OFFSHORE FUND LTD SUB-CLASS B			602 916,70	668 492,93
TENARON CAPITAL OFFSHORE FUND LTD SUB-CLASS F			4 558 716,27	5 394 938,46
THE OBSIDIAN (OFFSHORE) FUND HF			4 283 338,98	4 902 799,97
TILDEN PARK OFFSHORE INVESTMENT FUND LTD HF			3 996 148,93	5 904 145,38
TPRV CAPITAL FUND LTD			4 172 800,38	4 448 763,00
TWO SIGMA ABSOLUTE RETURN ENHANCED CAYMAN FUND LTD HF			5 001 604,57	7 273 257,87
TWO SIGMA SPECTRUM CAYMAN FUND, LTD CLASS A I HF			3 369 693,99	3 973 454,52
YIHENG CAPITAL OFFSHORE PARTNERS LTD HF			1 894 843,86	3 886 158,02

Taseen liitetiedot

2.4. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset	Aineettomat oikeudet ja muut pitkä-vaikutteiset menot	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	5 151 634	1 051 164	1 798 303	8 001 101
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	-6 197	-95 676	0	-101 874
Lisäykset	368 099	265 581	0	633 680
Vähennykset	0	-35 024	0	-35 024
Hankintameno 31.12.	5 513 535	1 186 045	1 798 303	8 497 883
Kertyneet poistot 1.1.	-2 217 645	-542 597	0	-2 760 242
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	6 197	95 676	0	101 874
Vähennysten kertyneet poistot	0	9 923	0	9 923
Tilikauden poistot	-703 200	-266 990	0	-970 190
Kertyneet poistot 31.12.	-2 914 648	-703 987	0	-3 618 634
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 598 888	482 058	1 798 303	4 879 248

Taseen liitetiedot

2.5. Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	2018	2017
Jäljellä oleva hankintameno	4 650 942	5 370 881
Kirjanpitoarvo	5 414 417	6 134 356
Käypä arvo	7 041 802	7 653 960
2.6. Muut lainasaamiset vakuuden mukaan eriteltynä	2018	2017
Muut lainasaamiset:		
Pankkitakaus	1 144 196	1 931 058
Takausvakuutus	3 718 750	4 835 650
Muu vakuus	2 523 869	2 382 763
Vakuudettomat lainat	12 922 925	13 130 068
Jäljellä oleva hankintameno	20 309 741	22 279 539
2.7. Eläkelainasaamisten yhteismäärä	2018	2017
Muut kiinnelainasaamiset	61 528	84 944
Muut lainasaamiset	5 082 067	6 169 643
Jäljellä oleva hankintameno yhteensä	5 143 596	6 254 587
2.8. Konsernisaamiset ja -velat	2018	2017
Muut saamiset	238 580	126 233
Muut lyhytaikaiset velat	7 643 551	6 004 962
2.9. Muut siirtosaamiset	2018	2017
Ennakkoon maksetut eläkkeet	34 425 527	28 415 911
Saatavia Eläketurvakeskukselta	4 055 734	5 377 948
Muut siirtosaamiset	162 879	230 804
	38 644 140	34 024 664
2.10. Oman pääoman muutokset	2018	2017
Osakepääoma		
Osakepääoma 1.1.	14 272 200	14 272 200
31.12. Osakkeiden lkm 52 615 kpl	14 272 200	14 272 200
Ylikurssirahasto		
Ylikurssirahasto 1.1.	372 282	372 282
Ylikurssirahasto 31.12.	372 282	372 282
Muu oma pääoma		
Varmuusrahasto 1.1.	1 106 565	3 605 664
Lunastetut omat osakkeet 2018: 0 kpl/ 2017: 3 445 kpl	0	-1 123 067
Jaettu osinkoina	0	-1 376 031
Siirto edellisen tilikauden ylijäämästä	365 357	0
31.12.	1 471 923	1 106 565
Hallituksen käyttövarat 1.1.	54 895	61 095
Siirto edellisen tilikauden ylijäämästä	10 000	10 000
Eri tarkoituksiin	-25 500	-16 200
31.12.	39 395	54 895
Edellisen tilikauden ylijäämä 1.1.	1 161 901	1 053 753
Siirto varmuusrahastoon	-365 357	0
Jaettu osinkoina	-786 544	-1 043 753
Siirto hallituksen käyttövaroihin	-10 000	-10 000
Tilikauden tulos	1 102 911	1 161 901
31.12.	1 102 911	1 161 901
Oma pääoma yhteensä 31.12.	17 258 710	16 967 843

Yhtiöllä on 31.12.2018 hallinnassaan omia osakkeita 3 456 kpl.

Taseen liitetiedot

2.11. Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta	2018	2017
Oman pääoman jakautuminen ehdotetun voitonjaon jälkeen		
Osakkeenomistajien osuus		
Osakepääoma	14 272 200	14 272 200
Muu oma pääoma	2 986 510	2 695 643
Ehdotettu voitonjako osakkeenomistajille	-747 430	-796 544
Vakuutuksenottajien osuus ehdotetun voitonjaon jälkeen	0	0
2.12. Voitonjakokelpoiset varat	2018	2017
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista		
Tilikauden voitto (tappio)	1 102 911	1 161 901
+ Muu vapaa oma pääoma		
Varmuusrahasto	1 471 923	1 106 565
Hallituksen käyttövarat	39 395	54 895
Voitonjakokelpoiset varat yhteensä	2 614 228	2 323 361
2.13. Vakuutustekninen vastuuvulka	2018	2017
Vakuutusmaksuvastuu		
Vastaiset eläkkeet	1 413 545 170	1 305 992 500
Osittamaton lisävakuutusvastuu	275 550 660	263 235 950
Ositettu lisävakuutusvastuu	8 175 810	8 620 810
Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu	-19 678 660	53 634 720
Vakuutusmaksuvastuu yhteensä	1 677 592 980	1 631 483 980
Korvausvastuu		
Alkaneet eläkkeet	1 131 054 780	1 098 631 250
Vakuutustekninen vastuuvulka yhteensä	2 808 647 760	2 730 115 230
Ositettu lisävakuutusvastuu l.l.	8 620 810	7 082 000
Tilivuonna maksetut asiakashyvitykset (-)	-8 495 000	-7 011 190
Siirto ositettuun lisävakuutusvastuuseen (+)	8 050 000	8 550 000
Ositettu lisävakuutusvastuu 31.12.	8 175 810	8 620 810
2.14. Siirtovelka	2018	2017
Ennakkoon maksetut vakuutusmaksut	709 816	769 803
Tarkistusmaksuvelka	118 947	127 598
Velka Eläketurvakeskukselle	1 081 392	502
Ennakkoon maksetut vuokrat	768 914	998 714
Ennakkonpidätysvelka	7 385 241	7 057 658
Arvonlisäverovelka	453 219	333 331
Ostovelat	1 551 460	908 514
Palkka-, provisio- ja sosiaalikulutusvelka	3 751 099	3 263 773
Muut siirtovelat	431 635	551 868
	16 251 724	14 011 761

Taseen liitetiedot

2.15. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia	2018	2017
<i>Arvonlisävero</i>		
Vastuu arvonlisäverolain (ALV) 13 a § tarkoitetun verovelvollisuusryhmän alv-velasta	-2 123 463	-1 864 875
Alv-vastuu uudisrakentamisesta ja kiinteistöjen perusparannuksista tehdyt vähennykset	55 651	148 551
<i>Sijoitussitoumukset</i>		
Sijoitussitoumukset pääomarahastoihin ja kiinteistörahastoihin	133 035 630	110 510 600
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Johdannaiskaupan vakuudeksi annetut pantit	0	3 276 360
<i>Johdannaisopimukset</i>		
Korkojohdannaiset		
Futuurisopimukset		
Kohde-etuus	0	-22 635 200
Käypä arvo	0	173 320
Optiosopimukset, ostetut		
Kohde-etuus	25 000 000	88 504 000
Käypä arvo	52 925	258 560
Optiosopimukset, asetetut		
Kohde-etuus	-50 000 000	-185 512 000
Käypä arvo	-50 750	-429 560
Optiosopimukset, asetetut		
Kohde-etuus	25 000 000	0
Käypä arvo	-966 176	0
<i>Valuuttajohdannaiset</i>		
Terminisopimukset		
Kohde-etuus	202 034 392	584 731 150
Käypä arvo	-4 593 866	10 889 689
Valuutanvaihtosopimukset		
Kohde-etuus	418 192 884	61 837 159
Käypä arvo	-8 412 480	535 968
Valuutanvaihtosopimukset		
Kohde-etuus	35 000 000	0
Käypä arvo	60 432	0
Valuutanvaihtosopimukset		
Kohde-etuus	-70 000 000	0
Käypä arvo	-21 153	0
<i>Arvopaperilainaus</i>		
Lainaksi annetut osakkeet ja osuudet		
Kirjanpitoarvo	19 788 233	111 849 248
Käypä arvo	21 150 071	77 714 140
Lainaksi annetut arvopaperit sisältyvät taseeseen. Vastapuolena toimii SEB, jolle lainaksiottajat asettavat vakuudet. Lainojen vakuutena ovat arvopapereita. Lainat ovat milloin tahansa keskeytettävissä.		
2.16. Vakavaraisuutta koskevat liitetiedot	2018	2017
Vakavaraisuuspääoma	1.000 euro	1.000 euro
Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen	16 472	16 116
Tilinpäätössiirtojen kertymä	1 560	1 671
Omaisuuksien käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	373 686	500 984
Osittamaton lisävakautusvastuu	275 551	263 236
Aineettomat hyödykkeet (-)	-4 552	-3 506
	662 717	778 501
TVYL 17 §:n vähimmäispääomavaatimus	111 654	115 672

Tunnusluvut ja analyysit

Tiivistelmä tunnusluvuista	2018	2017	2016	2015	2014
Vakuutusmaksutulo	540,3	520,9	508,9	489,5	470,2
Maksetut eläkkeet ja muut korvaukset ¹⁾	521,2	489,9	486,1	463,8	454,8
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	-114,7	236,7	184,2	151,4	159,4
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle	-1,5 %	8,0 %	6,6 %	5,8 %	6,5 %
Liikevaihto	623,9	750,2	615,0	683,3	536,9
Kokonaisliikekulut	27,7	27,1	26,7	25,8	23,3
% liikevaihdosta	4,4 %	3,6 %	4,3 %	3,8 %	4,3 %
Kokonaisliikekulut ilman sijoitustoiminnan ja työkyvyn ylläpitotoiminnan hoitokuluja					
% TyEL-palkka- ja YEL-työtulosummasta sisältäen osuuden rinnakkaisvakuutuksista	0,8 %	0,8 %	0,9 %	0,9 %	0,8 %
Kokonaistulos	-105,8	107,9	79,0	29,3	61,7
Vastuuvetka	2 808,6	2 730,1	2 493,4	2 388,9	2 195,2
Vakavaraisuuspääoma ²⁾	662,7	778,5	681,6	616,6	595,9
suhteessa vakavaraisuusrajaan	2,3	2,2	2,6	2,2	2,2
Eläkevarat ³⁾	3 192,4	3 241,9	2 984,0	2 798,3	2 643,1
% vastuuvetasta ³⁾	126,2 %	131,6 %	129,5 %	128,1 %	128,9 %
Siirto asiakashyötyksiin	8,1	8,6	7,1	6,1	6,1
% TyEL-palkkasummasta sisältäen osuuden rinnakkaisvakuutuksesta	0,41 %	0,45 %	0,38 %	0,34 %	0,35 %
TyEL-palkkasumma	1 765,0	1 708,8	1 692,5	1 627,7	1 597,3
YEL-työtulosumma	242,9	241,7	252,5	256,5	255,1
TyEL-vakuutuksia ⁴⁾	7 810	7 315	7 134	7 041	6 931
TyEL-vakuutettuja	58 268	54 960	56 503	53 503	53 817
YEL-vakuutuksia	10 880	10 265	10 457	10 735	10 739
Eläkkeensaajia	31 634	31 206	30 351	29 560	28 673

¹⁾ Tuloslaskelman maksetut korvaukset ilman korvaustoiminnan ja työkyvyttömyysriskin hallinnasta aiheutuneita kuluja

²⁾ Laskettuna kunakin ajankohtana voimassa olleiden säädösten mukaisesti (vastaava periaate koskee myös muita vakavaraisuustunnuslukuja)

³⁾ STM asetuksen (614/2008) 11 §:n 10 kohdan mukainen vastuuvetka + vakavaraisuuspääoma. 2016 asti vastuuvetka + arvostuserot

⁴⁾ Vakuutusosapimuksen tehneiden työntekijien vakuutukset

Tunnusluvut ja analyysit

Tulosanalyysi	2018	2017	2016	2015	2014
<u>Tuloksen synty</u>					
Vakuutusliikkeen tulos	6,7	3,5	1,7	8,3	8,8
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin	-114,7	103,2	75,6	19,7	51,2
+ Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	-46,8	236,7	184,2	151,4	159,4
- Vastuuvelan tuottovaatimus	-67,9	-133,5	-108,6	-131,7	-108,2
Hoitokustannustulos	1,3	0,7	1,6	1,4	1,7
Muu tulos	0,8	0,4	-	-	-
Kokonaistulos	-105,8	107,9	79,0	29,3	61,7
<u>Tuloksen käyttö</u>					
Vakavaraisuuden muutokseen	-114,6	98,3	71,9	21,3	55,1
Vakavaraisuuspääomaan luettavan tasoitusmäärän muutokseen	0,0	0,0	0,1	5,2	7,7
Osittamattoman lisävakuutusvastuun muutokseen	11,5	86,9	-10,5	53,4	-50,1
Arvostuserojen muutokseen	-127,1	10,3	81,3	-38,5	96,3
Tilinpäätössiirtojen kertymän muutokseen	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,1
Tilikauden voittoon	1,1	1,2	1,1	1,2	1,0
TEL-lisäeläkevakuutuksen tasoitusmäärän muutokseen	-	-	0,0	0,2	-
Siirto asiakashyvityksiin	8,8	9,5	7,1	7,8	6,7
Yhteensä	-105,8	107,9	79,0	29,3	61,7

Vakavaraisuus	2018	2017	2016	2015	2014
Vakavaraisuusraja	289,5	347,0	261,7	275,8	267,6
Vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä	1 011,9	1 041,0	1 046,9	1 103,3	1 070,3
Vakavaraisuuspääoma	662,7	778,5	681,6	616,6	595,9
Vakavaraisuusaste ¹⁾	126,2 %	131,6 %	129,5 %	128,1 %	128,9 %
Vakavaraisuusaste ²⁾	2,3	2,2	2,6	2,2	2,2

¹⁾ Eläkevarat suhteessa STM asetuksen (614/2008) 11 §:n 10 kohdan mukaiseen vastuuvélkaan. Esitetään kaikki vuodet uudessa esitysmuodossa.

²⁾ Vakavaraisuuspääoma suhteessa vakavaraisuusrajaan

Tunnusluvut ja analyysit

Sijoitusjakauma käyvin arvoin	Perusjakauma						Riskijakauma							
	31.12.2018		31.12.2017		31.12.2018		31.12.2017		31.12.2016		31.12.2015		31.12.2014	
	milj. €	%	milj. €	%	milj. €	% ^a	milj. €	% ^a	milj. €	% ^a	milj. €	% ^a	milj. €	% ^a
Korkosijoitukset	1 240,5	39,8	1 313,0	41,4	1 239,3	39,8	1 279,6	40,3	1 202,7	41,1	1 273,9	46,2	1 119,4	43,1
Lainasaamiset ¹	26,2	0,8	24,1	0,8	26,2	0,8	24,1	0,8	22,7	0,8	40,8	1,5	15,9	0,6
Joukkovelkakirjalainat ¹	858,4	27,6	1 001,3	31,5	832,3	26,7	954,3	30,1	920,8	31,4	1 048,3	38,0	1 037,5	39,9
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1 2}	355,9	11,4	287,6	9,1	380,8	12,2	301,2	9,5	259,2	8,9	184,7	6,7	66,0	2,5
Osakesijoitukset	1 105,4	35,5	1 188,9	37,4	1 105,4	35,5	1 188,9	37,4	967,5	33,0	974,4	35,4	893,9	34,4
Noteeratut osakkeet	915,8	29,4	1 002,0	31,6	915,8	29,4	1 002,0	31,6	803,7	27,4	803,4	29,2	726,7	28,0
Pääomasijoitukset ³	160,9	5,2	144,1	4,5	160,9	5,2	144,1	4,5	121,1	4,1	112,8	4,1	107,3	4,1
Noteeraamattomat osakkeet ⁴	28,8	0,9	42,8	1,3	28,8	0,9	42,8	1,3	42,7	1,5	58,2	2,1	59,9	2,3
Kiinteistösijoitukset	483,8	15,5	384,5	12,1	483,8	15,5	384,5	12,1	377,5	12,9	304,3	11,0	418,4	16,1
Suorat kiinteistösijoitukset	396,9	12,7	309,7	9,8	396,9	12,7	309,7	9,8	304,7	10,4	198,6	7,2	365,9	14,1
Kiinteistösijoitusrahastot	86,8	2,8	74,9	2,4	86,8	2,8	74,9	2,4	72,8	2,5	105,6	3,8	52,5	2,0
Muut sijoitukset	284,9	9,1	288,8	9,1	284,9	9,1	288,8	9,1	307,5	10,5	199,1	7,2	168,0	6,5
Hedge-rahastot ⁵	243,0	7,8	146,4	4,6	243,0	7,8	146,4	4,6	150,8	5,1	135,8	4,9	112,1	4,3
Muut sijoitukset ⁶	41,8	1,3	142,3	4,5	41,8	1,3	142,3	4,5	156,8	5,4	63,4	2,3	55,9	2,1
Sijoitukset yhteensä	3 114,6	100,0	3 175,2	100,0	3 113,3	100,0	3 141,8	98,9	2 855,2	97,5	2 751,7	99,9	2 599,7	100,0
Johdannaisten vaikutus ⁷					1,2	0,0	33,4	1,1	72,9	2,5	4,1	0,1	0,0	0,0
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä					3 114,6	100,0	3 175,2	100,0	2 928,1	100,0	2 755,8	100,0	2 599,7	100,0
Joukkovelkakirjalainasalkun modifioitu duraatio	3,6													

¹ Sisältää kertyneet korot

² Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä saamiset ja velat arvopaperikaupoista

³ Sisältää pääoma- ja mezzanine-rahastot

⁴ Sisältää noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

⁵ Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

⁶ Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

⁷ Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen. Johdannaisten vaikutus voi olla +/- Eron korjauksen jälkeen riskijakauman loppusumma täsmää perusjakaumaan.

⁸ Suhteellinen osuus lasketaan käyttäen jakajana "Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä" -rivin loppusummaa.

Tunnusluvut ja analyysit

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle	Sijoitustoim. nettotuotto, markkina-arvo ⁷		Sitoutunut pääoma ⁸	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle			
	milj. €	I.I - 31.12.2018			I.I - 31.12.2017	I.I - 31.12.2016	I.I - 31.12.2015	I.I - 31.12.2014
		milj. €	%		%	%	%	%
Korkosijoitukset	-21,1	1 251,7	-1,7 %		2,8 %	5,0 %	0,4 %	5,3 %
Lainasaamiset ¹	1,1	23,2	4,8 %		5,4 %	2,6 %	-0,6 %	3,3 %
Joukkovelkakirjalainat	-21,5	983,7	-2,2 %		3,6 %	6,3 %	0,5 %	5,9 %
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ²	-0,7	244,8	-0,3 %		-0,2 %	0,0 %	0,1 %	0,2 %
Osakesijoitukset	-31,5	1 208,9	-2,6 %		14,9 %	8,9 %	12,3 %	9,1 %
Noteeratut osakkeet	-54,6	1 027,9	-5,3 %		14,9 %	8,6 %	10,8 %	9,0 %
Pääomasijoitukset ³	22,1	139,9	15,8 %		20,8 %	5,4 %	20,9 %	9,1 %
Noteeraamattomat osakkeet ⁴	1,0	41,2	2,5 %		-1,1 %	24,1 %	16,1 %	9,9 %
Kiinteistösijoitukset	23,7	411,3	5,7 %		11,3 %	10,8 %	10,3 %	5,7 %
Suorat kiinteistösijoitukset	22,6	331,1	6,8 %		12,3 %	13,0 %	7,8 %	5,5 %
Kiinteistösijoitusrahastot	1,1	80,1	1,4 %		7,1 %	4,5 %	25,6 %	6,7 %
Muut sijoitukset	-11,1	297,5	-3,7 %		6,1 %	3,3 %	3,1 %	3,2 %
Hedge-rahastosijoitukset ⁵	-11,3	234,8	-4,8 %		3,9 %	3,5 %	1,5 %	0,5 %
Muut sijoitukset ⁶	0,2	62,6	0,3 %		8,3 %	3,1 %	7,0 %	4,9 %
Sijoitukset yhteensä	-40,1	3 169,4	-1,3 %		8,2 %	6,8 %	5,9 %	6,6 %
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-6,7		-0,2 %		-0,2 %	-0,2 %	-0,2 %	-0,1 %
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	-46,8		-1,5 %		8,0 %	6,6 %	5,8 %	6,5 %

¹ Sisältää kertyneet korot

² Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

³ Sisältää pääoma- ja mezzanine-rahastot

⁴ Sisältää noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

⁵ Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

⁶ Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

⁷ Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat

Kassavirralla tarkoitetaan myyntien/tuottojen ja ostojen/kulujen erotusta.

⁸ Sitoutunut pääoma = markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin/kuukausittain aikapainotetut kassavirrat

Tunnusluvut ja analyysit

Hoitokustannustulos	2018	2017	2016	2015	2014
Vakuutusmaksun hoitokustannusosat	18,5	17,7	19,0	18,3	17,6
Korvausratkaisuista aiheutuvien liikekulujen kattamiseen käytettävissä olevat maksuosat	0,7	0,6	0,7	0,7	0,7
Muut tuotot	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
Hoitokustannustulo yhteensä	19,4	18,5	19,8	19,2	18,5
Toimintokohtaiset liikekulut ¹⁾	-18,1	-17,8	-18,2	-17,8	-16,7
Muut kulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Liikekulut yhteensä	-18,1	-17,8	-18,2	-17,8	-16,7
Hoitokustannustulos	1,3	0,7	1,6	1,4	1,7
Liikekulut % hoitokustannustulosta	93,1 %	96,3 %	91,7 %	92,9 %	90,6 %
¹⁾ Ilman sijoitustoiminnan liikekuluja, työkyvyttömyysriskin hallintaosalla katettuja kuluja ja lakisääteisiä maksuja.					
Työkyvyttömyysriskin hallinta	2018	2017	2016	2015	2014
Vakuutusmaksutulo; työkyvyttömyysriskin hallintaosa	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5
Korvauskuluihin kirjatut työkyvyttömyysriskin hallintaosalla katetut kulut	0,4	0,5	0,6	0,6	0,5
Liikekuluihin kirjatut hoitokustannusosalla katetut työkyvyttömyysriskin hallitsemisesta aiheutuneet kulut ²⁾	0,0	0,0	0,0	-	-
Työkyvyttömyysriskin hallintaosalla katetut kulut / Työkyvyttömyys- riskin hallintaosa, %	74,3 %	97,9 %	110,2 %	106,1 %	106,9 %
²⁾ Vuodesta 2016 lähtien ei sisällä yhtiön työsuhteessa olevan oman henkilöstön työkyvyttömyysriskin hallintaan liittyviä henkilöstökuluja					
Vakuutusliikkeen tulos	2018	2017	2016	2015	2014
Yhtiön omalla vastuulla olevien liikkeiden vakuutusmaksutulo	89,4	84,4	52,3	67,8	68,0
Omalla vastuulla olevien liikkeiden vastuuvelan korko	60,8	53,5	67,8	53,1	50,5
Vakuutusliikkeen tulo	150,2	137,9	120,1	120,9	118,5
Maksetut rahastoidut eläkkeet	62,3	57,1	54,0	50,5	47,7
Maksetappiot	2,9	2,4	3,0	4,6	4,1
Omalla vastuulla olevien liikkeiden vastuuvelan muutos	78,2	74,8	61,4	57,6	57,9
Korvausmeno yhteensä	143,5	134,3	118,4	112,6	109,7
Vakuutusliikkeen tulos	6,7	3,5	1,7	8,3	8,8

Riskienhallinta

Sisäinen valvonta

TVYL 12 d § mukaan työeläkevakuutusyhtiöllä on oltava sisäinen valvonta, joka kattaa yhtiön keskeiset tehtävät. Sisäinen valvonta tarkoittaa kaikkia rakenteita, prosesseja ja toimenpiteitä, joilla yhtiön on varmistettava

- taloudellinen, tehokas ja kannattava toiminta;
- tavoitteiden saavuttaminen;
- lakien, asetusten, toimintaperiaatteiden, hallintoelinten päätösten, sisäisten suunnitelmien, sääntöjen ja menettelyjen noudattaminen;
- riskien hallinta liiketoiminnassa;
- toiminnan jatkuvuus kaikissa olosuhteissa;
- luotettava raportointi ja muu informaatio johtoa varten.

Sisäinen valvonta sisältää sekä linjaorganisaation omat valvontatoimenpiteet ja -prosessit sekä riskiä ottavista toiminnoista riippumattomat valvontatoiminnot.

Riskienhallintajärjestelmä

TVYL 12 c §:n mukaan työeläkevakuutusyhtiöllä on oltava riittävä riskienhallintajärjestelmä ottaen huomioon yhtiön toiminnan luonne ja laajuus. Tähän kuuluu riskialtistumien sekä kokonaisriskin jatkuva tunnistaminen, mittaaminen, seuranta, valvonta ja raportointi. Riskienhallinnan on katettava seuraavat osa-alueet:

- 1) pääoman ja vastuiden hallinta;
- 2) sijoitukset;
- 3) likviditeetti;
- 4) keskittymäriskien hallinta;
- 5) operatiivisten riskien hallinta.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa. Riskejä voidaan kuvata mahdollisiksi tapahtumiksi, jotka saattavat vaarantaa yhtiön tavoitteet tai keskeiset prosessit. Riskienhallinta tarkoittaa liiketoimintaan liittyvien merkittävien riskien tunnistamista, analysointia, rajoittamista ja valvontaa. Vakuutusyhtiöllä on oltava luotettavat riskien mittausta- ja seurantamenetelmät. Kun riskinoton rajoja määritetään, yhtiön riskinottoa otetaan huomioon. Riskienhallinta voi myös ottaa kantaa siihen, onko riskinotto liian rajoittunut niin, että sellaisena se saattaa estää asetettujen tavoitteiden saavuttamisen. Työeläkevakuutusyhtiön riskienhallinnan ensisijaisena tavoitteena on vakuutettujen ja vakuutuksenottajien lakisääteisten etuuksien turvaaminen.

Tarkoituksenmukainen riskienhallinta pyrkii luomaan lisäarvoa yritykselle tukemalla tietoista riskinottoa; riskienhallinnan tavoitteena ei ole poistaa tai edes minimoida kaikkia riskejä. Tehokas riskienhallinta on tulevaisuuteen suuntautuvaa: siinä keskitytään jo tapahtuneen lisäksi tunnistamaan tulevaisuuden skenaarioita, joiden toteutuminen voisi estää yritystä saavuttamasta tavoitteitaan. Eläkevakuutusyhtiön riskikulttuurin tulisi edistää avointa sisäistä vuoropuhelua riskikysymyksistä yhtiön kaikilla tasoilla. Veritas Eläkevakuutus pyrkii "kokonaisvaltaiseen riskienhallintaan" ("*Enterprise Risk Management*", ERM), jossa riskejä ja niiden vuorovaikutusta tarkastellaan koordinoitusti. Tätä varten yhtiö laatii oman riski- ja vakavaraisuusarvionsa (ORSA), jonka tarkoituksena on antaa kattava kuva yhtiön kaikista merkittävistä riskeistä ja niiden yhteisvaikutuksista sekä siitä, miten näitä riskejä hallitaan. Arvioinnissa myös yhtiön hallitus ottaa kantaa riskienhallintatoimenpiteiden riittävyyteen. Erityinen painopistealue arvioinnissa ovat sijoitustoiminnan riskit ja niiden vaikutus yhtiön vakavaraisuuden kehitykseen. Arvio on hallituksen ja johdon työkalu ja sitä päivitetään säännöllisesti (vähintään neljännesvuosittain), ja lisäksi aina kun riskiprofiili muuttuu merkittävästi.

Veritas Eläkevakuutuksen riskienhallintaprosessi

Veritas Eläkevakuutuksen hallituksella on ensisijainen vastuu yhtiön sisäisestä valvonnasta, riskienhallinta mukaan lukien. Hallitus vahvistaa vuosittain yhtiön sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet ja yhtiön riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteet. Hallituksen sijoitus- ja riskivaliokunta valmistelee sijoitusasioita ennen hallituksen käsittelyä. Hallitus vahvistaa myös vuosittain yhtiön sijoitussuunnitelman. Yhtiön hallituneuvosto valvoo, miten hallitus ja toimitusjohtaja hoitavat yhtiön hallintoa.

Veritaksella on tasehallintaryhmä, joka käsittelee sijoitustoimintaa ja taseen hallintaan liittyviä keskeisiä kysymyksiä. Konserni koostuu toimitusjohtajasta sekä sijoitus-, talous-, riskienhallinta- ja aktuaaritoimintojen edustajista. Johtoryhmällä on säännöllisesti erityisiä riskienhallintakokouksia, joissa keskitytään yhtiön riskienhallintaan sekä sisäiseen valvontaan ja sääntöjen noudattamiseen (compliance) liittyviin asioihin.

Veritaksen riskienhallinta perustuu tunnettuihin kolmeen puolustuslinjaan: päivittäistä riskienhallintaa toteuttaa linjaorganisaatio (liiketoiminta ja tukitoiminnot), ja lisäksi on riippumattomia valvontatoimintoja (riskienhallinta ja compliance), jotka määrittelevät riskienhallinnan periaatteet ja sisäiset ohjeet, kehittävät riskienhallintamenetelmiä ja seuraavat ja raportoivat riskeistä ja sääntöjen noudattamisesta. Sisäinen tarkastus seuraa, arvioi ja raportoi hallitukselle sekä sen tarkastusvaliokunnalle siitä, miten riskienhallinta ja sisäinen valvonta toimivat.

Yhtiöllä on riskienhallintayksikkö ja compliance-toiminto, jotka kuuluvat päämatemaatikon alaisuuteen. Tämä on myös vastuussa yhtiön aktuaaritoiminnasta. Nämä yksiköt ovat riippumattomia yhtiön riskiä ottavista toiminnoista.

Riskienhallintayksikkö tunnistaa, analysoi, valvoo, mittaa ja raportoi yhtiön riskeistä sekä kehittää riskienhallinnan periaatteita ja analyttisiä menetelmiä. Yksikkö vastaa riskien arvioinnista, mukaan lukien yhtiön omasta riski- ja vakavaraisuusarvios- ta sekä sijoitusten riskiluokituksen periaatteista. Lisäksi se seuraa ja valvoo hallituksen asettamia sijoitustoiminnan limittejä.

Yhtiöllä on sääntöjen noudattamisen valvontatoiminto, jolla varmistetaan toiminnan normienmukaisuus. Toiminto on osa sisäistä valvontaa. Compliance-toiminto varmistaa, että viranomaisten määräyksiä ja yhtiön sisäisiä ohjeita noudatetaan. Compliance-toiminto tukee organisaatiota sääntöjen noudattamisessa. Päämatemaatikko vastaa Compliance-toiminnasta yhdessä yhtiön Compliance Officerin kanssa. Yhtiöllä on Compliance-verkosto, joka koostuu nimetyistä asiantuntijoista, jotka tukevat Compliance Officeria ja muuta organisaatiota sen varmistamiseksi, että yhtiön toiminnassa noudatetaan kaikkia toimintaa koskevia normeja.

Yhtiön sisäisen tarkastajan päätehtävänä on auttaa varmistamaan, että yhtiön riskienhallinta-, valvonta- ja hallintoprosessit ovat tehokkaita ja toimivat asetettujen tavoitteiden ja sovit- tujen toimintamallien mukaisesti. Hallituneuvosto vahvistaa sisäisen tarkastuksen suuntaviivat sisäisen tarkastuksen vuosi- suunnitelman muodossa. Sisäinen tarkastaja raportoi hallituk- selle pääsääntöisesti kerran vuodessa ja tarkastusvaliokunnalle vähintään kahdesti vuodessa. Lisäksi yhtiön päämatemaatikko ja ulkoiset tilintarkastajat täydentävät raportointia huomioillaan.

Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä ("hyvä hallintotapa"; "Corporate Governance") voidaan nähdä osana yleistä riskien- hallintaprosessia. Tehokkaan hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän tavoitteena on vähentää operatiivisia ja muita riskejä sekä vält- tää taloudellisia tappioita ja yleiseen luotettavuuteen kohdis- tuvia vahinkoja. Hyvin toimiva hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä mahdollistaa sen, että jokainen organisaation osa voi keskittyä paremmin ydintoimintaansa.

Operatiivisten toimintojen vastuuhenkilöt kartoittavat säännöllisesti olennaisimmat toiminnalliset ja muut ris- kit. Riskienhallintayksikkö koordinoi kartoitusta, kokoaa kartoituksen tulokset ja käy aktiivista dialogia riskin omis- tajien kanssa riskikuvan kehittämistä ja tarvittavista riskienhallintatoimenpiteistä.

Vakuutusliikkeen riskit

Vakuutustoimintaan liittyviä erityisiä riskejä ovat yksittäisen yhtiön konkurssiriski ja sen vaikutukset eläkejärjestelmään, asiakaskannan riskit ja vakuutustoimintaan liittyvät operatiiviset riskit:

- vakavaraisuuden heikentymiseen liittyvät riskit ja niiden vaikutus riskinottoon
- kaikkien eläkelaitosten yhteisvastuu toisen eläkelaitoksen konkurssissa
- vakuutuskannan voimakkaaseen supistumiseen liittyvät riskit
- tietojärjestelmiin, inhimillisiin virheisiin ja muihin operatiivisiin toimintoihin liittyvät riskit.

Työeläkejärjestelmä on työntekijöiden osalta (TyEL) osittain rahastoiva. Yrittäjien eläkkeet (YEL) ovat yhteisesti kustannettavia, ja mikäli vakuutusmaksu ei ole riittävä, valtio maksaa erotuksen. Eläkkeet ovat etuusperusteisia eivätkä siten perustu rahastoituihin varoihin. Selvitys rajataan tästä eteenpäin TyEL-vakuutusliikkeeseen, koska yhtiöllä ei ole YEL-vakuutuksiin liittyvää omaa riskiä.

Tällä hetkellä laskuperusteet ovat yhtäläiset kaikille eläkevakuutusyhtiöille, joten yksittäisen yrityksen riskit liittyvät vakuutuskannan poikkeamiseen alan keskiarvosta. Merkittävimmät riskit liittyvät kuolleisuuteen sekä työkyvyttömyyseläkemenoon ja vakuutusmaksujen luottotappioihin liittyviin epävarmuustekijöihin. Hoitokustannustulojen riittämättömyys voi myös aiheuttaa riskejä, jos vakuutuskannan hallinnointi on keskimääräistä kalliimpaa. Yhtiön vakavaraisuuspääoma toimii puskurina sekä sijoitus- että vakuutusriskeille. Riskienhallintasyistä vakuutusliikkeen kehitystä seurataan ja analysoidaan säännöllisesti.

Omalla vastuulla olevan vakuutusliikkeen lisäksi työeläkelaitosten on myös otettava huomioon yhteisesti kustannettujen eläkkeiden rahoitus ja tähän liittyvät epävarmuustekijät. Yksittäiselle yhtiölle aiheutuva riski tähän ei liity, sillä yhteisesti kustannetut eläkkeet ositetaan kaikkien eläkelaitosten kesken. Yhteiset riskit liittyvät siihen, millaiset eläkemenon ja palkkasumman kehitys ovat suhteessa vakuutusmaksua asetettaessa käytettyihin oletuksiin. Vakuutusmaksun yhteisesti kustannettaviin eläkkeisiin liittyvä maksun tasausosa asetetaan sellaiselle tasolle, että nämä katetaan. Toisin sanoen järjestelmän maksajat, vakuutuksenottajat ja vakuutetut, kantavat tämän riskin.

Vuonna 2018 saadusta 540,3 miljoonan euron vakuutusmaksutulosta tasausmaksujen osuus oli 447,1 miljoonaa euroa. Eläkemenot ilman korvaustoiminnan hoitokuluja jakautuivat siten, että 521,2 miljoonasta eurosta yhteisesti kustannettavien eläkkeiden osuus oli 429,1 miljoonaa euroa. 2 808,6 miljoonan euron vastuuvelasta 355,1 miljoonaa euroa liittyy yhteisesti kustannettaviin eläkkeisiin. Tiedot yhteisesti kustannettavista eläkkeistä ovat arvioita.

Veritas Eläkevakuutus on työkyvyttömyyseläkemenon osalta poikennut positiivisesti alan keskiarvosta. Vanhuuseläkemenon ja vakuutusmaksujen luottotappiot ovat kuitenkin poikenneet negatiivisesti keskiarvosta. Kokonaisuudessaan vakuutusliikkeen poikkeama alan keskiarvosta on ollut positiivinen. Hoitokustannusliikkeessä poikkeama keskiarvosta on ollut negatiivinen. Vakuutusliikkeen tulos tilikauden 2018 tilinpäätöksessä oli 6,7 miljoonaa euroa eli 0,35% palkkasummasta rinnakkaisvakuutuskanta huomioon ottaen.

Sijoitustoiminnan riskit

Sijoitusriskeillä on potentiaalisesti suuri suora vaikutus tulokseen, ja ne voivat toteutua nopeasti. Ne ovat yhtiölle todennäköisesti merkittävin riskiluokka taloudellisesta näkökulmasta tarkasteltuna. Tämän vuoksi sijoitusriskit edellyttävät jatkuvaa syvällistä analysointia ja raportointia. Veritas Eläkevakuutuksessa sijoitustoiminta, riskienhallinta ja sijoitus hallinto ovat organisatorisesti johtoryhmän eri jäsenten (sijoitusjohtajan, päämatemaatikon ja talousjohtajan) alaisuudessa. Näin taataan sijoitustoiminnan riskienhallinnan ja raportoinnin riippumattomuus. Sijoitusriskejä ja niiden mahdollista vaikutusta arvioi, rajoittaa ja valvoo yhtiön hallitus toimitusjohtajan ja riskienhallintayksikön sekä myös sijoitusosaston tuella.

Veritas Eläkevakuutuksen sijoitustoiminnan tavoitteena on sijoittaa varat siten, että sijoitukset kattavat yhtiön koko vastuuvelan erilaisissa taloudellisissa skenaarioissa ja että sijoitustuotto pitkällä aikavälillä vastaa vähintään vastuuvelan tuottovaatimusta. Vastuuvelan kattamisessa on otettava huomioon yhtiön vakuutusliikkeen luonne ja lisäksi on huolehdittava vastuuvelan kattamiseen käytettävien varojen turvaavuudesta, tuotosta ja likvidiydestä sekä sijoitusten monipuolisuudesta ja hajauttamisesta. Sijoitustoiminnan riskienhallinnan päätarkoituksena on tunnistaa, analysoida, mitata ja valvoa sellaisia riskejä, jotka voisivat estää mainittujen tavoitteiden toteutumisen, sekä raportoida näistä riskeistä.

Sijoitustoiminnan suurin riski on vakavaraisuusriski eli riski siitä, että yhtiön vakavaraisuus heikkenee joko absoluuttisesti tai suhteessa muihin eläkeyhtiöihin. Vakavaraisuusriski voi realisoitua, jos sijoitusten tuotto poikkeaa toimialan keskimääräisestä tuotosta. Eniten tuottoon vaikuttaa allokaatoriski eli se riski, että valittu sijoitusten jakauma ei johda riittävään tuottoon. Allokaatoriskiä rajoitetaan hallituksen allokaatiolle asettamalla rajoilla ja vakavaraisuuslimiiteillä, joiden tarkoituksena on varmistaa hyväksyttävä vakavaraisuus erilaisissa mahdollisissa skenaarioissa. Allokaatioprosessissa käytetään optimointimenetelmien ja kvantitatiivisten skenaarioanalyysien lisäksi kvalitatiivisia työkaluja. Merkittävin allokaatoriskitekijä liittyy noteerattujen osakkeiden riskikontribuutioon.

Allokaatoriskin jälkeen merkittävimmät sijoitusriskilajit ovat

- sijoitusluokkien sisäinen markkinariski (sijoitusten jakauma kussakin sijoitusluokassa; hallitaan mm. limiittien avulla)
- luottoriski (liikkeeseenlaskijariski, vastapuoliriski; hallitaan mm. luottolimiittien avulla)
- likvidiysriski (rahoitusriski, markkinoihin liittyvä likvidiysriski; hallitaan mm. limiittien ja likvidiyslaskelmien avulla)
- toiminnalliset riskit (ihmisten toimintaan liittyvät riskit, ICT-riskit, ulkoiset riskit; hallitaan pääasiassa paikallisesti, riskienhallinta koordinoi ja tukee)
- malliriski (käytetyt mallit ja/tai niiden parametrit eivät kuvaa luotettavasti todellisuutta tai eivät ole tilanteeseen soveltuvia; hallintamenetelmät perustuvat kvantitatiivisten menetelmien ja rahoitusmarkkinoiden teoreettiseen ja käytännölliseen tuntemukseen).
- keskittymäriskit edellä mainituissa riskiluokissa.

Markkinariski voidaan jakaa

- osakeriskiiin (osakkeiden hintariski)
- korkoriskiiin (yleiseen korkotasoon liittyvät riskit)
- korkomarginaaliriskiiin (luottoinstrumenttien riskipreemioiden vaihteluista johtuva hintariski)
- kiinteistöriskiiin (hintariski, vuokratasoriski)
- valuuttariskiiin (hintariski, valuuttasuojariskit)
- hyödykeriskiiin (hintariski)
- muihin riskeihin (esim. hedge-rahastojen ns. vaihtoehtoinen beeta -riski)
- erityisiin johdannaisriskeihin (volatiliteettiin liittyvät riskit, esim. delta, gamma, theta, rho, vega; basis-riski; johdannaisiin liittyvät likvidiys- ja operatiiviset riskit).

Riskien hallinnassa käytetään sekä kvalitatiivisia että kvantitatiivisia menetelmiä. Tiettyjä markkinariskejä voidaan hallita johdannaisinstrumenteilla, joita käytetään hallituksen asettamien rajojen puitteissa suojaamaan riskejä eri omaisuusluokissa sekä parantamaan salkun riski-tuottosuhdetta.

Jako eri omaisuusluokkiin ja sijoitusten tuotto esitetään tilinpäätöksessä avainlukujen ja analyysien yhteydessä. Seuraava taulukko kuvaa Veritaksen sijoituksia riskilajin mukaan luokiteltuna vuoden 2018 lopussa.

Sijoitusjakauma käyvin arvoin	Perusjakauma				Riskijakauma				Tuotto	Volatiliteetti
	31.12.2018		31.12.2017		31.12.2018		31.12.2017		2018	2017
	milj. €	%	milj. €	%	milj. €	% ⁸	milj. €	% ⁸	%	(24 kk) %
Korkosijoitukset	1 240,5	39,8	1 313,0	41,4	1 239,3	39,8	1 279,6	40,3	-1,7	2,8
Lainasaamiset ¹	26,2	0,8	24,1	0,8	26,2	0,8	24,1	0,8	4,8	5,4
Joukkovelkakirjalainat ¹	858,4	27,6	1 001,3	31,5	832,3	26,7	954,3	30,1	-2,2	3,6
Julkisyhteisöjen joukkovelkakirjalainat	525,1	16,9	565,5	17,8	525,1	16,9	230,9	7,3	-2,7	2,0
Muiden yhteisöjen joukkovelkakirjalainat	333,3	10,7	435,9	13,7	307,2	9,9	723,4	22,8	-1,4	5,2
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1 2}	355,9	11,4	287,6	9,1	380,8	12,2	301,2	9,5	-0,3	-0,2
Osakesijoitukset	1 105,4	35,5	1 188,9	37,4	1 105,4	35,5	1 188,9	37,4	-2,6	14,9
Noteeratut osakkeet	915,8	29,4	1 002,0	31,6	915,8	29,4	1 002,0	31,6	-5,3	14,9
Pääomasijoitukset ³	160,9	5,2	144,1	4,5	160,9	5,2	144,1	4,5	15,8	20,8
Noteeraamattomat osakkeet ⁴	28,8	0,9	42,8	1,3	28,8	0,9	42,8	1,3	2,5	-1,1
Kiinteistösijoitukset	483,8	15,5	384,5	12,1	483,8	15,5	384,5	12,1	5,7	11,3
Suorat kiinteistösijoitukset	396,9	12,7	309,7	9,8	396,9	12,7	309,7	9,8	6,8	12,3
Kiinteistösijoitusrahastot	86,8	2,8	74,9	2,4	86,8	2,8	74,9	2,4	1,4	7,1
Muut sijoitukset	284,9	9,1	288,8	9,1	284,9	9,1	288,8	9,1	-3,7	6,1
Hedge-rahastosijoitukset ⁵	243,0	7,8	146,4	4,6	243,0	7,8	146,4	4,6	-4,8	3,9
Muut sijoitukset ⁶	41,8	1,3	142,3	4,5	41,8	1,3	142,3	4,5	0,3	8,3
Sijoitukset yhteensä	3 114,6	100,0	3 175,2	100,0	3 113,3	100,0	3 141,8	98,9	-1,5	8,0
Johdannaisten vaikutus ⁷					1,2	0,0	33,4	1,1		
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	3 114,6	100,0	3 175,2	100,0	3 114,6	100,0	3 175,2	100,0		
Jvk-salkun modifioitu duraatio					3,6					
Avoin valuuttapositio % sijoitusten markkina-arvosta					18,9					

¹ Sisältää kertyneet korot

² Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

³ Sisältää pääoma- ja mezzanine-rahastot

⁴ Sisältää noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

⁵ Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

⁶ Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

⁷ Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen. Johdannaisten vaikutus voi olla +/- Eron korjauksen jälkeen riskijakauman loppusumma täsmää perusjakaumaan.

⁸ Suhteellinen osuus lasketaan käyttäen jakajana "Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä" -rivin loppusummaa. Taulukko on laadittu Työeläkevakuuttajat Tela ry:n suositusten mukaisesti.

Eläkelaitosten vakavaraisuusraja määräytyy riskiteoreettisesti siten, että se vastaa yhden vuoden vakavaraisuuspääoman tarvetta. Siinä otetaan huomioon sijoitusten jakauma omaisuuslajeittain, vastuuvelan tuottovaatimus ja vakuutusriskit. Vakavaraisuusrajan laskennassa ja vakavaraisuuspääoman määrittelyssä on keskeistä se, että eläkelaitosten sijoitusten riskit voidaan arvioida riittävän luotettavalla tavalla. Vakavaraisuusrajan laskennassa eläkelaitoksen tulee kunkin yksittäisen sijoituksen osalta ottaa huomioon kaikki siihen liittyvät olennaiset riskit ja sen perusteella luokitella sijoitus lain mukaisiin riskiluokkiin.

Vastuuvelan tuottovaatimus koostuu rahastokoron 3,0 % ja ns. täydennyskertoimen summasta. Täydennyskerroin määräytyy eläkelaitosten keskimääräisen vakavaraisuuden perusteella, ja kerrointa vastaava tuotto siirretään vanhuuseläkevastuuseen rahastoinnin vahvistamiseksi. Tämä tuottovaatimus kattaa 80 % vastuuvelasta, ja vastaavasti 20 % vastuuvelasta on sidottu osaketuottoon. Eläkeyhtiön vastuuvelkaan sisältyy ns. osaketuottosidonnainen lisäakuutusvastuu, joka vähentää tai kasvattaa vastuuvelkaa. Vastuuvelan tuottovaatimuksesta 20 % perustuu eläkelaitosten noteerattujen osakesijoitusten keski-

määräiseen tuottoon kehittyneillä markkinoilla. Näin eläkejärjestelmä kantaa noteerattuihin osakkeisiin tehtyjen sijoitusten osalta osakekurssiriskin, joka vastaa 20 prosenttia vastuuvelasta. Yksittäisen eläkelaitoksen riskinä on tältä osin se, että yhtiön noteeratuista osakkeista saamat sijoitustuotot poikkeavat eläkelaitosten vastavasta keskimääräisestä tuotosta.

Riskienhallintayksikkö on kehittänyt riskityökaluja, joissa pyritään ottamaan huomioon realistisemmat mm. ei-normaalit jakaumat, ja näitä täydennetään stressitesteillä ja skenaarioanalyysillä. Markkinaliikkeiden vaikutuksia vakavaraisuuspääomaan voidaan havainnollistaa stressitestein.

Yhtiön riskienhallintayksikkö tekee stressitestejä, joiden avulla arvioidaan riskejä erityyppisissä talousskenaarioissa. Stressitestit täydentävät kvantitatiivisia riskimalleja ja kvalitatiivisia riskiarvioita. Osana yhtiön omaa riski- ja vakavaraisuusarviointia tehdään skenaarioanalyysyjä, joissa otetaan huomioon erilaiset todennäköiset ja epätodennäköiset mutta mahdolliset markkinakehitykset sekä työeläkejärjestelmää koskevat vakavaraisuussäännökset. Näitä skenaarioanalyysyjä hyödynnetään yhtiön sijoitusstrategian suunnittelussa ja strategisissa alokoissa.

Seuraava taulukko kuvaa eräiden oletettujen markkinaliikkeiden vaikutusta vakavaraisuuspääomaan ja vakavaraisuusteeseen (noteerattujen osakkeiden osalta sisältäen osaketuottosidonnaisesta lisäakuutusvastuusta aiheutuvan vaikutuksen).

Omaisuusluokka	Milj. €	Stressitesti	Vaikutus vakavaraisuus- pääomaan (milj. €)	Vaikutus vakavaraisuus- teeseen (%-yksikköä)
Korkosijoitukset	1 239,3	+1 %-yksikköä	-44,7	-1,8 %
Noteeratut osakkeet	915,8	-20 %	-95,5	-3,8 %
Kiinteistösijoitukset	483,8	-10 %	-48,4	-1,9 %
Valuutta	589,4	-10 %	-58,9	-2,3 %

Salkunhoidossa tärkeä osa sijoitusten riskienhallintaa on omaisuusluokkien välinen ja sisäinen hajautus. Sijoituksia ei tule keskittää vain muutamisiin harvoin kohteisiin, ja on huolehdittava siitä, ettei sijoitusten arvonnousu ole liiaksi riippuvainen samoista taustalla vaikuttavista tekijöistä. Osake-, korko- ja kiinteistösijoituksiin liittyvät riskit hajautetaan maantieteellisesti ja toimialoittain. Seuraavassa taulukossa on esitetty noteerattujen osakkeiden maantieteellinen jakauma.

Noteeratut osakkeet alueittain	31.12.2018	31.12.2017
Suomi	29 %	30 %
Euroalue (Suomi pois lukien)	26 %	26 %
Muut	45 %	44 %

Poliittiset riskit liittyivät aiemmin lähinnä sijoituksiin kehittyvillä markkinoilla, mutta tänä päivänä poliittisia riskejä on myös kehittyneillä markkinoilla. Vaikka eurooppalaisiin valtioihin ja myös Yhdysvaltoihin liittyy monia poliittisia riskejä, edelleen suurimmat riskit liittyvät kehittyviin markkinoihin. Poliittisten riskien hallinnassa on tärkeää hajauttaa maariskejä ja hoitaa sijoitussalkkua ennakoivalla tavalla. Poliittisiin riskeihin liittyy usein myös maineriskejä.

Alla olevassa taulukossa on esitetty kiinteistösijoitusten jakautuminen kiinteistölajeittain. Asuinkiinteistöihin liittyvät riskit voivat poiketa huomattavasti liikekiinteistöihin liittyvistä riskeistä.

Kiinteistöt kiinteistölajeittain	31.12.2018	31.12.2017
Asuinkiinteistöt	21 %	20 %
Toimistokiinteistöt	31 %	41 %
Liikekiinteistöt	19 %	25 %
Teollisuuskiinteistöt	2 %	2 %
Muut	27 %	11 %

Keskittymäriskeä mitataan yksittäisten sijoituskohteiden ja sijoitusluokkien suurimpien riskialtistumien avulla. Korkoriskiä mitataan mm. modifioidulla duraatiolla, joka mittaa korkosalkun herkkyyttä korkotason muutoksille. Veritas Eläkevakuutuksen joukkovelkakirjasalkun modifioitu duraatio per 31.12.2018 oli 3,6 (31.12.2017: 3,2). Korkosijoituksissa duraatoriskiä voi tarkastella kokonaissalkun lisäksi myös maturiteettisektoreittain, kun halutaan saada tarkempi kuva tuottokäyrän muotoon liittyvistä riskeistä.

Joukkovelkakirjasalkussa luottoriski ja korkoriski ovat tärkeimmät riskiolottuvuudet. Luottoriski voidaan jakaa

- liikkeeseenlaskijariskii (riski liittyy liikkeelle laskevaan tahoon)
- vastapuoliriskii (riski liittyy liiketoimen toiseen osapuoleen)
- tartuntariskii (luottoriski leviää eri instrumenttien välillä rahoituksellisten, taloudellisten ja poliittisten keskinäisriippuvuuksien takia).

Veritas Eläkevakuutus sijoittaa joukkovelkakirjoihin sekä välillisesti rahastojen kautta että suorina sijoituksina. Sijoituskohteiden luottokelpoisuuden mahdollisia muutoksia seurataan jatkuvasti osana luottoriskien hallintaa.

Luottoriskiiin liittyvä korkomarginaaliriski (ns. spread-riski) liittyy siihen, että luottoriskillisen instrumentin arvo laskee luottoriski-preemion noustessa. Tätä riskiä voidaan mitata spread-duraatiolla kokonaissalkun, yksittäisten instrumenttien ja eri luottoluokkien osalta. Sekä modifioitu duraatio että spread-duraatio otetaan huomioon myös vakavaraisuusrajan laskennassa.

Joukkovelkakirjasalkun luottokelpoisuusjakauma oli vuoden 2018 (2017) lopussa seuraava:

Joukkovelkakirjojen jakauma luottokelpoisuuden mukaan	31.12.2018	31.12.2017
AAA	26 %	13 %
AA	10 %	14 %
A	11 %	13 %
BBB	10 %	13 %
Muu	44 %	47 %

Joukkovelkakirjasalkun jakauma vastapuolen tyyppin mukaan oli vuoden 2018 (2017) lopussa seuraava:

Joukkovelkakirjojen jakauma vastapuolen mukaan	31.12.2018	31.12.2017
Valtio ja kunta	35 %	24 %
Yritys	65 %	76 %

Yhtiön maksuvalmiuden suunnittelun lähtökohtana on, että likvidien varojen tarpeen odottamattomia muutoksia säädellään ensisijaisesti rahamarkkinainstrumenteilla. Yhtiö rajoittaa likviditeettiriskejä likvidien sijoitusten vähimmäismääriä koskevilla vaatimuksilla.

Toiminnalliset ja muut ei-rahoitukselliset sijoitusriskit ovat entistä keskeisemmässä asemassa riskienhallinnassa. Lisääntyvän sääntelyn vaatimukset, sijoitustoiminnan kansainvälistyminen ja monisäikeinen dokumentaatio vaativat mm. juridisten ja sopimusriskien sekä toiminnallisten riskien perusteellista due diligence -prosessia (juridinen ja operatiivinen due diligence). Lisäksi salkunhoitajan tai rahaston strategiaan voidaan soveltaa strategista due diligence -prosessia.

Operatiiviset ja muut riskit

Toiminnallisilla riskeillä (operatiiviset riskit) tarkoitetaan riskiä, että puutteellisesti toimivat sisäiset prosessit, henkilöt, järjestelmät tai ulkoiset tapahtumat aiheuttavat välittömiä tai välillisiä vahinkoja tai tappioita. Muita/toiminnallisia riskejä ovat mm. strategiariskit, markkinointiin tai myyntiin liittyvät riskit, oikeudelliset riskit, tietoriskit (tietosuoja, tietoturva) sekä sääntelyyn liittyvät riskit ja katastrofiriskit (esim. sota, pandemia). Riskien toteutumista ehkäistään ylläpitämällä ja kehittämällä järjestelmällisiä työmenetelmiä, järjestelmiä ja asiantuntemusta sekä riskienhallintaprosessia tukevilla tarkastustoimenpiteillä. Ennen uusien työmenetelmien käyttöönottoa valmistellaan prosessikuvaukset sisäänrakennettuine varmistuksineen.

Vakuutusyhtiön organisaation ja sisäisen valvonnan järjestämisessä on otettava huomioon toiminnalliset ja muut riskit. Erityisesti seuraavat seikat ovat merkittäviä:

- toimiva hallinto, johtamisjärjestelmä ja raportointi
- tehokas strategiaprosessi
- selkeät vastualueet ja tarkoin määritellyt valtuudet
- tehokas sisäinen tarkastus ja riskienhallintatoiminto
- avainhenkilöiden riittävät pätevyysvaatimukset.

Organisaatiossa pääsääntönä on, että työtehtävät, päätösvalta ja vastuu jaetaan sopivalla tavalla siten, ettei kukaan hoida merkittävää tai erityisen riskialtista asiaa tai toimenpidettä yksin ilman asianmukaista valvontaa läpi koko käsittelyketjun. Veritas Eläkevakuutuksen toiminta perustuu määriteltyihin ydinprosessihin, joita varten on nimetty prosessivastaavat. Organisaation sisäisiä vastuu- ja toimivaltakysymyksiä selkeyttävät lisäksi koko henkilöstöä koskevat toimenkuvaukset. Sisäinen valvonta on sisällytetty toimen- ja prosessikuvauksiin. Perusajatus on, että jokainen on tietoinen oman vastuualueensa mahdollisista riskeistä ja pyrkii tunnistamaan ja hallitsemaan riskejä kyseistä toimintoa koskevien, voimassa olevien ohjeiden mukaisesti.

Tärkeimmät toiminnalliset ja muut riskit kartoitetaan ja kartoitukset päivitetään ainakin kerran vuodessa. Riskeille on nimetty vastuuhenkilöt. Nimetyt vastuuhenkilöt arvioivat riskien todennäköisyyksiä, niiden toteutumisen haitallisten vaikutusten merkittävyyttä sekä menetelmiä, joilla riskiä voi hallita. Päivittäinen toiminnallisten ja muiden riskien seuranta tapahtuu yksittäisillä osastoilla, joilla on paras prosessien tuntemus. Riskienhallinta vastaa riskien arvioinnin ja valvonnan koordinoinnista tiiviissä yhteistyössä osastojen kanssa. Jatkuvus- ja valmiussuunnittelua tehdään sekä yhtiössä sisäisesti että yhteistyössä viranomaisten kanssa.

Merkittäviä toiminnallisia ja muita riskejä ovat esimerkiksi

- järjestelmäriski (järjestelmän pitempiaikainen toimintahäiriö)
- avainhenkilöriski (avainhenkilö lähtee yhtiöstä)
- asiakassuhteisiin liittyvät riskit (asiakaskato, riittämätön tai väärin kohdennettu uusasiakasmyynti)
- tuotantoon vaikuttavat riskit (vakava tulipalo, järjestelmävirhe)
- institutionaaliseen ympäristöön liittyvät riskit (säädösten muuttuminen, yhteistyökumppanit ja heidän toimintansa)
- valittuihin strategioihin liittyvät riskit (jokin keskeinen strategia ei toimi toteutuneessa skenaariossa).

Operatiivisia ja muita riskejä hallitaan yksityiskohtaisiin prosessikuvauksiin perustuvien suunnitelmien sekä toiminta- ja strategiasuunnitteluun liittyvien riskianalysien avulla. Operatiivisten riskien hallintaa tukevat järjestelmälliset työmenetelmät. Erityisesti on keskitytty erilaisten riskien keskinäisvaikutuksiin.

Jatkuvuussuunnittelun tarkoituksena on varmistaa edellytykset toiminnan jatkumiselle myös häiriötilanteissa. Jatkuvuussuunnittelu on osa toiminnallisten riskien hallintaa, ja yleisestä jatkuvuussuunnittelusta vastaa riskienhallintayksikkö. Yksikkö vastaa yhdessä yhtiön johdon kanssa koulutuksen ja viestinnän kehittämisestä, toteuttamisesta ja hallinnoinnista sekä yhtiön jatkuvuussuunnitelman päivittämisestä. Kukin johtoryhmän jäsen vastaa oman toimialueensa jatkuvuussuunnittelusta.

Yhtiöllä on valmiusryhmä, joka vastaa valmiussuunnittelusta. Toimintokohtaiset valmiussuunnitelmat, tietotekniikkaa koskevat suunnitelmat ja muut kriittiset suunnitelmat tarkistetaan säännöllisesti osana tavanomaista vuosisuunnittelua. Valmiussuunnittelu on vahvasti kytköksissä jatkuvuussuunnitteluun (tarkoituksena on varmistaa toiminnan riittävä jatkuvuus poikkeustilanteissa), ja siinä on suurelta osin kyse samankaltaisten riskien hallinnasta kuin jatkuvuussuunnittelussa.

Luettelo yrityksen kirjanpitokirjoista 31.12.2018

Kirjanpitokirjat:

Tasekirja	Sidottu
Pääkirja	DVD-levy
Päiväkirja	DVD-levy

Tositesarjat:

10	Kassa
15	Muistiotositteet
20	Ostolaskujen maksut
30	Pankki
40	Pankki tytäryhtiö
41	Pankki tytäryhtiö
42	Pankki tytäryhtiö
43	Myyntireskontran saapuvat maksut
55	Vuokrajärjestelmä
60	Lainajärjestelmä
65	Palkkajärjestelmä
75	Samstock salkunhoitojärjestelmä
81	Ostolaskut
85	Myyntilaskut
90	Eläkkeiden maksut
BU	Budjetti
LT	Liitetietotosite
TP	Tilinpäätös

Hallituksen ehdotus voiton käytöstä

Emoyhtiön vapaa oma pääoma tilinpäätöksessä 31.12.2018 oli 2 614 228,28 euroa.

Emoyhtiön tilikauden voitto oli 1 102 910,82 euroa. Yhtiön hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että yhtiön hallituksen käyttöön annetaan 10 000,00 euroa yleishyödyllisiin tarkoituksiin sekä että yhtiön osakkaille jaetaan 15,00 euroa osakkeelta ulkona oleville osakkeille, yhteensä 737 430,00 euroa. Loppuosa tilikauden voitosta eli 355 480,82 euroa ehdotetaan siirrettäväksi varmuusrahastoon.

Turku 19. maaliskuuta 2019

Stefan Mutanen
puheenjohtaja

Kaj-Gustav Bergh

Jörgen Grandell

Hannu Jouhki

Stefan Kapténs

Henrik Karlsson

Andreas Remmer

Lasse Svens

Antti Tanskanen

Christel Tjeder

Taina Wallander

Maria Vanhatalo-
Thijssen

Carl Pettersson
toimitusjohtaja

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Turku 4. huhtikuuta 2019

Marcus Tötterman
KHT

Fredrik Westerholm
KHT

Käännös Tilintarkastuskertomus

Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritaksen yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritaksen (y-tunnus 0141187-2) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2018. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntonamme on ristiriidaton hallitukselle ja tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitiilinpäätöksen liitetiedossa 1.5 4.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyyden riskit

Olemme alla kuvanneet arviomme merkittävimmistä olennaisen virheellisyyden riskeistä, mukaan lukien väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskeistä, sekä esittäneet yhteenvedon siitä, miten olemme toimineet näiden riskien johdosta.

MERKITTÄVIMMÄT ARVIOIDUT OLENNAISEN VIRHEELLISYYDEN RISKIT

KUINKA OLEMME TOIMINEET NÄIDEN RISKIEN JOHDOSTA

Vakuutusteknisen vastuuvelan laskenta (tilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 2.13)

— Vakuutustekninen vastuovelka on Veritaksen tilinpäätöksessä 2,8 mrd euroa, muodostaen taseen veloista merkittävimmän erän. — Tilinpäätöksen vakuutustekninen vastuovelka lasketaan vahvistettujen laskuperusteiden mukaan. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa vuosittain työeläkeyhtiöille yhteiset vakuutusmaksun ja vastuuvelan laskentaa koskevat laskuperusteet. Laskuperusteisiin sisältyvät muun muassa vastuuvelan laskennassa käytettävät vakuutusmatemaattiset oletukset, kuten kuolevuus ja työkyvyttömyyden alkaminen. — Lopullinen vastuovelka lasketaan henkilö- ja vakuutustasolla tilikauden päättymisen jälkeen. Eläketurvakeskus tekee tasausjärjestelmän vuotuisen selvittelyn vasta tilikauden jälkeisenä syksynä, jolloin loputkin vastuuvelan osat voidaan laskea. — Vakuutusteknisen vastuuvelan laskenta perustuu sekä yhtiön keräämiin että työeläkejärjestelmän tuottamiin ulkoisiin tietoihin. — Vakuutusteknisen vastuuvelan merkittävyyden sekä muiden edellä mainittujen tekijöiden ja niihin liittyvien riskien perusteella vakuutustekninen vastuovelka on arvioitu tilintarkastuksessa eräksi, johon sisältyy riski olennaisesta virheestä.	— Tarkastustoimenpiteisiimme on sisältynyt vakuutusteknisen vastuuvelan kirjaamiseen ja laskentaan sisältyvien periaatteiden arviointia. — Olemme arvioineet vastuuvelan laskentaprosessia ja testanneet laskennan sisäisen kontrolliympäristön toimivuutta. Sisäisen kontrolliympäristön toimivuutta on arvioitu myös ulkoisilta palveluorganisaatioilta saatujen varmennusraporttien avulla. — Vakuutusmatemaattikkomme on osallistunut tarkastukseemme arvioiden vakuutusteknisen vastuuvelan kirjaamiseen ja laskentaan liittyviä periaatteita, estimaatteja ja käytettyjen laskuperusteiden oikeellisuutta. — Lisäksi olemme käyneet läpi vastuuvelan kirjanpidollisen käsittelyn ja vastuuvelkaa koskevien liitetietojen oikeellisuutta.

MERKITTÄVIMMÄT ARVIOIDUT OLENNAISEN VIRHEELLISYYDEN RISKIT

KUINKA OLEMME TOIMINEET NÄIDEN RISKIEN JOHDOSTA

Sijoitusomaisuuden arvostus (tilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetiedot 2.1, 2.2 ja 2.3)

— Sijoitusomaisuuden tasearvo Veritaksen tilinpäätöksessä on 2,4 mrd euroa, muodostaen taseen varoista merkittävimmän erän. — Sijoitukset arvostetaan tilinpäätöksessä pääsääntöisesti hankintamenoa tai, kuten kiinteistöt, suunnitelman mukaisin poistoin vähennettyyn arvoon tai edellä mainittuja alempaan käypään arvoon. — Sijoitukset arvostetaan käyvin arvoin vakavaraisuuslaskennassa. Tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetään lisäksi sijoitusten käypä arvo. — Omaisuuserien käyvät arvot perustuvat joko markkinanoteerauksiin tai käypien arvojen yleisten periaatteiden mukaisesti määritettyihin arvioihin. Sijoitusten käyvän arvon määrittämiseen liittyy harkinnanvaraisuutta erityisesti niiden omaisuuserien ja instrumenttien osalta, joiden markkina-arvoa ei saada julkisista markkinanoteerauksista; näitä ovat esim. pääoma- ja kiinteistösijoitukset. — Sijoitusomaisuuden arvostus on määritelty tilintarkastuksen kannalta painopistealueeksi, koska sijoitusomaisuus on huomattava erä taseessa ja sijoitusomaisuuden käyvillä arvoilla on merkittävä vaikutus yhtiön vakavaraisuus-asemaan.	— Olemme arvioineet Veritaksen soveltamien tilinpäätösperiaatteiden ja arvostusmenetelmien asianmukaisuutta. — Olemme testanneet arvopapereiden, johdannaisten ja kiinteistöomaisuuden kirjaamiseen ja arvostusprosessiin liittyviä sisäisiä kontrolleja. — Tarkastuksen yhteydessä olemme myös verranneet sijoitusomaisuuden arvostuksessa käytettyjä käypiä arvoja ulkopuolisiin hintanoteerauksiin ja muiden sovellettujen arvostusmenetelmien antamiin tuloksiin sekä arvioineet yhtiön omien arvostusmenettelyjen asianmukaisuutta. — Lisäksi olemme arvioineet sijoitusomaisuutta koskevien liitetietojen oikeellisuutta. — Tarkastustoimenpiteemme ovat lisäksi sisältäneet mm. vakavaraisuusrajan laskennan ja sijoitusten luokitteluperiaatteiden läpikäynnin uudessa vakavaraisuussäännöstössä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomukssamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidemme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

KPMG Oy Ab tai tilintarkastusyhteisöä edustavat henkilöt ovat toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana yhtäjaksoisesti yli 30 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 4. huhtikuuta 2019
KPMG OY AB

Marcus Tötterman
KHT

Fredrik Westerholm
KHT